ХАРЬКОВ 31
ПЕР. КОРОЛЕНКО 18

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

ОРГАН ЦК І МЕНСКАГА АБКОМА КП(б)Б

№ 257 (6233) | 5 лістапада 1938 г., субота | ЦАНА 10 КАП.

Сталінская Канстытуцыя СССР — вынік барацьбы і перамог Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі. Няхай жыве Канстытуцыя перамогі сацыялізма і рабоча-сялянскай дэмакратыі!

Няхай жыве і мацнее наша магутная радзіма — Саюз Совецкіх Сацыялістычных Рэспублік!

Няхай жыве Ўсесаюзная комуністычная партыя большэвікоў — перадавы атрад працоўных СССР.

(З лозунгаў ЦК ВКП(б) да XXI гадавіны Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі).

РАШУЧА ЎЗНЯЦЬ ТЭМПЫ ЗАГАТОВАК І ВЫВАЗКІ ЛЕСУ

Сацыялістычная прамысловасць нашай краіны сустракае XXI-ю гадавіну Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі велізарнымі гістарычнымі перамогамі. Совецкі народ па праву ганарыцца сваёй першакласнай прамысловасцю, створанай ім пад кіраўніцтвам партыі большэвікоў і вялікага Сталіна.

За дзве сталінскія пяцігодкі СССР ператварыўся ў вялікую і магутную індустрыяльную краіну. З года ў год расце валавая прадукцыя прамысловасці, узнімаецца прадукцыйнасць працы, павялічваецца лік рабочых.

Аднак поспехі нашай прамысловасці ў цэлым не павінны засланяць дрэнную работу асобных яе галін.

Найбольш адстаючай галіной народнай гаспадаркі да гэтага часу прадаўжае аставацца лясная прамысловасць. Яна ўсё яшчэ дрэнна спраўляецца з пастаўленымі перад ёю велізарнымі задачамі, хаця яна мае ўсе ўмовы для ўзорнай работы.

Асаблівую трывогу выклікае ход вывазкі і загатоўкі лесу ў БССР. На гэта звярнулі ўвагу ЦК ВКП(б) і саюзны ўрад. Асабіста таварышы Сталін і Молатаў указалі партыйным і совецкім арганізацыям Беларусі на неабходнасць дабіцца неадкладнага пералому і рашучасці фарсавання лесазагатовак і вывазкі.

На 1 лістапада па рэспубліцы гадавы план вывазкі лесу выканан толькі на 75,2 проц., а загатовак і таго менш — на 69,9 проц.

У чацвертым квартале не адчуваецца ніякага палепшання. Мазырскі леспрамтрэст выканаў квартальны план вывазкі на 9,5 проц., Аршанскі і Чэрвеньскі леспрамгасы (па даных на 20 кастрычніка) — на 2,7 проц., Брожскі мехпункт — на 10 проц. і т. д.

Невыкананне плана лесазагатоўчымі арганізацыямі цягне за сабой затрудненні і перабоі ў нармальнай рабоце раду галін сацыялістычнай гаспадаркі. Многія раённыя партыйныя, совецкія і лесазагатоўчыя арганізацыі забываюць аб найвялікшым народна-гаспадарчым значэнні своечасовага выканання плана лесазагатовак і вывазкі. Яны забываюць, што лес — гэта адзін з важнейшых матэрыялаў для капітальнага будаўніцтва, гэта крапёж для шахт Данбаса, сыравіна для дрэваапрацоўчай і папяровай прамысловасці, што, нарэшце, лес ідзе ў выглядзе дроў для задаволення надзенных патрабаванняў насельніцтва.

Не дарэмна трацкісцка-бухарынскія і буржуазна-нацыяналістычныя агенты германа-польскага фашызма многа папрацавалі, каб прынесці больш шкоды лясной прамысловасці. Гэта подлая банда зрывала план лесазагатовак і вывазкі, імкнучыся гэтым самым рабіць адмоўны ўплыў на выкананне праграмы трэцяй пяцігодкі.

Становішча з загатоўкамі і вывазкай лесу на сёння сведчыць аб тым, што вынікі шкодніцтва ў лясной прамысловасці Беларусі ліквідуюцца вельмі нездавальняюча. Да гэтага часу ў сістэме Наркамлеса яшчэ не знішчаны канцылярска-бюракратычныя метады кіраўніцтва.

Няма ў лесе сапраўднай большэвіцкай арганізацыі працы.

Ёсць перадавыя людзі ў лесапрамысловасці, выдатныя стаханаўцы, якія хочуць і ўмеюць узорна працаваць, даваць высокую прадукцыйнасць і добрую якасць. Вось, напрыклад, рабочыя тт. Сычоў, Сянькевіч, Шах з Аршанскага леспрамгаса, Сініцкі, Марцінкевіч, Спяпанаў з Ухвальскага мехпункта; яны сістэматычна выконваюць па 200—250 проц. сваёй вытворчай нормы. Такіх слаўных стаханаўцаў — сотні і тысячы. Вопыт і метады іх работы трэба зрабіць здабыткам усіх работнікаў лясной прамысловасці.

У кожным леспрамгасе ёсць выдатная тэхнічная база — трактары, аўтамашыны. Ёсць усе ўмовы для поўнага выканання дзяржаўнага задання. Але няма толькі элементарнага парадку ў арганізацыі справы. Трактары і аўтатранспарт у многіх месцах скарыстоўваюцца па-варварску, прастайваюць сотні гадзін. Замест кругласутачнай работы яны не нагружаны нават у адну змену.

Практыка даўно паказала велізарную перавагу прымянення лучковай пілы на лесараспрацоўках. Між тым, у некаторых месцах упарта не жадаюць укараняць лучковую пілу. На Уздзенскім, Клічаўскім і Ухвальскім мехпунктах лучковыя пілы ляжаць нерухома на складах і не скарыстоўваюцца.

Стаханаўцам не ўсюды створаны ўмовы для пладатворнай работы, яны трацяць таму непрадукцыйна многа каштоўнага часу.

Дзе-ні-дзе зусім ігнаруецца стаханаўскі рух. Кіраўнікі Клічаўскага і Уздзенскага леспрамгасаў, напрыклад, не ведаюць сваіх стаханаўцаў, не працуюць з імі.

Што ўжо гаварыць аб бытавым і культурным абслугоўванні рабочых. Аб гэтым у многіх леспрамгасах зусім забываюць. Няма большэвіцкіх клопатаў аб людзях, рашаючых поспех справы. План жыллёвага будаўніцтва зрываецца. У інтэрнатах няўтульна, брудна, культурна-масавая работа сярод рабочых праводзіцца надзвычайна слаба.

У многіх раёнах паўтараюцца грубыя памылкі мінулага года, калі, па шкоднай «тэорыі» аб сезоннасці лесазагатовак, вярбоўка рабочай сілы, выдзяленне гужавога транспарта і разгортванне самых загатовак і вывазкі адкладваліся на зімовыя месяцы, калі ў IV квартале ўся работа замірала і амаль увесь лесазагатоўчы апарат бяздзейнічаў.

Важнейшая кампанія па заключэнню дагавораў з калгасамі і калгаснікамі на работу ў асенне-зімовы перыяд яшчэ не закончана. Пры агульнай патрэбнасці рабочай сілы ў 26.766 чалавек, на 1 лістапада заключаны дагаворы на 20.543 чал., з іх індывідуальных дагавораў — толькі 2.513. Па паўднёва-заходняму транслесу пры патрэбнасці ў 4.075 чалавек заключана дагавораў усяго на 2.852 чалавекі.

Але і гэтыя лічбы не адлюстроўваюць правільнага становішча рэчаў, бо фактычна ў лес выходзіць значна менш людзей. Так, па Васілевіцкаму раёну з завербаваных на IV квартал 143 лесарубаў (замест 330 па плану) на работу выходзіць 70 чалавек. З завербаваных 164 возчыкаў (план 462) выязджае ў лес толькі 25 чалавек. У Глускім раёне па плану павінна быць завербавана 105 лесарубаў і 225 возчыкаў, заключаны дагаворы з 52 лесарубамі і 90 возчыкамі, а фактычна выходзіць у лес тых і другіх 15 чалавек.

Такое-ж, прыкладна, становішча ў Лагойскім, Клічаўскім, Чэрыкаўскім і ў іншых раёнах.

Не выконваецца па БССР і заданне аб вярбоўцы рабочай сілы для работы ў лясах іншых абласцей і рэспублік.

У недапушчальным адставанні лесазагатовак і вывазкі вінаваты не толькі загатоўчыя арганізацыі. Віна падае ў значнай ступені і на мясцовыя партыйныя і совецкія арганізацыі, якія самаўхіліліся ад гэтага важнейшага гаспадарча-палітычнага мерапрыемства, лічачы, што гэтай справай павінны займацца толькі лесазагатоўшчыкі.

Прамы абавязак партыйных і совецкіх арганізацый — аказваць штодзённую ўвагу і дапамогу, кіраваць і кантраляваць работу лесазагатоўшчыкаў. Без такой дапамогі, без такога кіраўніцтва сістэма Наркамлеса не справіцца са сваімі задачамі.

Трэба забяспечыць у бліжэйшыя-ж дні поўнае выкананне плана вярбоўкі рабочай сілы і гужавога транспарта і стопроцантны выхад на работу. Зараз у калгасах аслабанілася і аслабаняецца многа рабочай сілы, што стварае спрыяючыя ўмовы для прыцягнення калгаснікаў у парадку адыходніцтва на лесазагатоўчыя работы. Гэта выгадна і для калгаснікаў, і для дзяржавы.

Трэба арганізаваць работу так, каб ні адзін трактар, ні адна аўтамашына ні адна падвода не мела ні малейшага прастою, каб яны працавалі з поўнай нагрузкай.

Кіраўнікі Наркамлеса БССР і ўсіх лесазагатоўчых арганізацый павінны ўзначаліць стаханаўскі рух, аб'яднаць людзей, узняць іх на барацьбу за выкананне плана, пашырыць стаханаўскі вопыт. Неабходна разгарнуць шырокую масава-палітычную работу сярод рабочых, мабілізаваць іх на своечасовае і поўнае выкананне вытворчага плана.

Задача заключаецца ў тым, каб з гонарам выканаць указанне таварышаў Сталіна і Молатава, дабіцца неадкладнага і крутога ўздыму ўсёй работы ў лесе, поўнага выканання гадавога плана і ўзорнай падрыхтоўкі да 1939 года.

УРУЧЭННЕ ОРДЭНАЎ СССР

4 лістапада Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР тав. М. І. Калінін у прысутнасці раду членаў Прэзідыума ўручыў ордэны групе байцоў, камандзіраў і палітработнікаў Чырвонай Арміі, узнагароджаным за ўзорнае выкананне баявых заданняў, за доблесць і мужнасць, праяўленыя пры абароне раёна возера Хасан.

Пры атрыманні ордэна з кароткай прамовай выступіў Герой Совецкага Саюза тав. І. Н. Машляк.

— Байцы, камандзіры і палітработнікі з імем таварыша Сталіна на вуснах, — гаворыць тав. Машляк, — білі японскіх самураяў.

— Высокую ўзнагароду ўрада апраўдаем у нашай далейшай практычнай рабоце. Па першаму закліку партыі і ўрада мы гатовы ў кожную хвіліну выступіць на абарону нашай доблеснай радзімы.

Ордэны атрымліваюць камдзіў тав. Літвінаў Н. Н., камбрыг тав. Ерохін А. Г., лейтэнант тав. Саурын І. Г. і іншыя.

Пасля ўручэння ордэнаў М. І. Калінін павіншаваў узнагароджаных з атрыманнем высокай узнагароды, асабліва адзначыў баявыя заслугі адданых абаронцаў сацыялістычнай радзімы, удзельнікаў баёў у раёне возера Хасан, і пажадаў ордэнаносцам новых поспехаў у іх далейшай рабоце.

ДРУГАЯ ГАДАВІНА АБАРОНЫ МАДРЫДА

ПАРЫЖ, 4 лістапада. (БЕЛТА). Паводле рашэння Міжнароднага камітэта дапамогі рэспубліканскай Іспаніі, рабочы клас і працоўныя Францыі, таксама як і працоўныя іншых краін свету, праводзяць 6 лістапада [illegible] другой гадавіны гераічнай абароны Мадрыда [illegible] «Міжнародны дзень салідарнасці з рэспубліканскай Іспаніяй». [illegible]

«Дзень салідарнасці» праводзіцца 6 лістапада [illegible]

6 лістапада 1936 года пад Мадрыдам [illegible]

[illegible] Мадрыда. [illegible]

У ноч з 6 на 7 лістапада на заклік камуністычнай партыі Іспаніі [illegible] Хасе Дыяса і Далорэс Ібарурі [illegible] 7 па 13 лістапада.

Праўрэспубліка Мадрыда [illegible]

Фашысцкія захватчыкі могуць яшчэ [illegible]

На франтах у Іспаніі

УСХОДНІ ФРОНТ

У афіцыяльнай зводцы іспанскага міністэрства абароны за 3 лістапада паведамляецца, што [illegible] фашысцкія часці занялі на кароткі час вышыню 276. Яны былі выбіты [illegible] захапіўшымі вялікую колькасць палонных.

Рэспубліканская авіяцыя правяла два паветраных бою супроць эскадрылляў інтэрвентаў, збіўшы 2 двухматорных самалёты «Дорнье», два самалёты «Мессершміт» і 1 самалёт «Фіят». Апрача таго, былі моцна пашкоджаны [illegible] «Гейнкель». Рэспубліканская авіяцыя страціла адзін знішчальнік, [illegible]

У ноч на 3 лістапада артылерыя фашыстаў [illegible] на населеныя кварталы Мадрыда 600 снарадаў. [illegible]

АГРАБЛЕННЕ ЧЭХАСЛАВАКІІ

ПРАГА, 4 лістапада. (БЕЛТА). [illegible] Венгрыі [illegible] Славакіі і Закарпацкай Украіны. [illegible] квадратных кіламетраў з 1.064 тыс. насельніцтва. Аб тым, як «арбітры» Рыбентроп і Чыяно [illegible] прынцып, сведчаць наступныя даныя: у акрузе Кошыцэ (Славакія) пражывала 77,2 проц. славакаў і чэхаў і толькі 15,2 проц. венграў; у акрузе Лучэнец (Славакія) — 68,7 проц. славакаў і чэхаў, а венграў толькі 25,8 проц.; у акрузе Левіцэ (Славакія) — 68,6 проц. славакаў і чэхаў і 27,7 проц. венграў; у акрузе Мукачове (Закарпацкая Украіна) — 56,3 проц. украінскага насельніцтва і 18 проц. венграў; у Ужгарадзе — 40,7 проц. украінскага насельніцтва і 26 проц. венграў.

Змешаная чэхаславацка-венгерская камісія, якая павінна правесці эвакуацыю адыходзячых да Венгрыі раёнаў і дасканала вызначыць новыя граніцы, ужо прыступіла да работы. Заўтра пачынаецца ачыстка раёнаў першай зоны. Пытанне аб пакіданні Браціславы ў межах Чэхаславакіі вырашана канчаткова.

[illegible]

ВЫНІКІ РАСЧЛЯНЕННЯ ЧЭХАСЛАВАКІІ

ПРАГА, 4 лістапада. (БЕЛТА). Увесь чэхаславацкі друк падводзіць вынікі [illegible] Чэхаславакія страціла тэрыторыю з 4,72 млн. насельніцтва (3,5 млн. адышлі да Германіі, 1,22 млн. — да Польшчы і Венгрыі), сярод якога ёсць 750 тыс. чэхаў і 770 тыс. славакаў. На адышоўшай да Германіі, Польшчы і Венгрыі тэрыторыі знаходзяцца найбольш важныя эканамічныя цэнтры рэспублікі і яе прыродныя багацці.

ЭВАКУАЦЫЯ РАЁНАЎ ЗАКАРПАЦКАЙ УКРАІНЫ

ПРАГА, 4 лістапада. (БЕЛТА). Эвакуацыя раёнаў Закарпацкай Украіны, якія адыходзяць да Венгрыі, праводзіцца быстрымі тэмпамі. Аўтаномны ўрад і галоўныя ўрадавыя ўстановы пераводзяцца ў горад Хуст (пагранічны пункт, самы буйны з астаўшыхся гарадоў, мае 17.000 жыхароў).

Ваенныя дзеянні ў Кітаі

У ЦЭНТРАЛЬНЫМ КІТАІ

На поўдзень ад Ханькоу дзейнічаюць дзве японскія калоны: адна наступае ўздоўж чыгункі ў раёне станцыі Сяньнін, а другая прасоўваецца ўверх па рацэ Янцзы і заняла горад Цзяюй.

У раёне Сяньнін 2 лістапада кітайскія войскі акружылі японскі атрад у 1.500 чалавек і ў рукапашным баі знішчылі больш палавіны яго. Астаткі атрада праваліся цераз акружэнне і ў беспарадку ўцяклі.

2 лістапада кітайцамі быў знішчан японскі кавалерыйскі атрад у 50 чал. у раёне на поўнач ад Сіньяна. Кітайцы захапілі 32 вінтоўкі і 2 кулямёты.

У ваколіцах Сіньяна вялікую актыўнасць праяўляюць атрады кітайскіх партызан — «чырвоныя пікі». Толькі за апошнія дні яны знішчылі 34 японскія грузавікі, захапілі многа амуніцыі, 74 вінтоўкі, 32 лёгкія кулямёты, 4 марціры і 27 ручных гранат.

У ПАЎНОЧНЫМ КІТАІ

Вярнуўшы горад Гушы (правінцыя Хэнань), кітаскія войскі ачысцілі ад астаткаў японскіх войск акружаючыя вёскі і пачалі прасоўвацца да Шанчэна.

ДЭКЛАРАЦЫЯ ЯПОНСКАГА ЎРАДА

ТОКІО, 4 лістапада. (БЕЛТА). Учора апублікавана дэкларацыя японскага ўрада аб палітыцы Японіі ў Кітаі «ў сувязі з новай абстаноўкай». У сваёй дэкларацыі японскі ўрад прабуе даказаць, што японская армія атрымала «велізарныя перамогі» і што роля нацыянальнага кітайскага ўрада зведзена нібы да ролі «мясцовага ўрада». Пагражаючы «прадаўжаць вайну да поўнага разгрому Кітая», японскі ўрад у сваёй дэкларацыі адначасова прапануе кітайскаму ўраду «супрацоўнічаць з Японіяй для ўстанаўлення спакою ў Азіі» і ў заключэнне выражае ўдзячнасць дзяржавам, «якія былі салідарны з дзеяннем Японіі».

ЗАЯВА КІТАЙСКАГА ЎРАДА

ЧУНЦЫН, 4 лістапада. (БЕЛТА). Прадстаўнік кітайскага ўрада ў адказ на японскую дэкларацыю афіцыяльна заявіў, што, хвалячыся сваімі «перамогамі», японскі ўрад прабуе даказаць, што Японія захапіла амаль палавіну кітайскай тэрыторыі. Аднак японскі ўрад скрывае ад свайго народа той факт, што амаль $3/4$ тэрыторыі ў тылу японскай арміі ў сапраўднасці знаходзяцца пад кантролем кітайскіх законных улад. Нацыянальны кітайскі ўрад прадаўжае аставацца цэнтральнай уладай Кітая і пры падтрыманні ўсяго народа будзе супраціўляцца японскай агрэсіі да таго часу, пакуль Японія не пацерпіць краху.

Японскаяваеншчына прабуе пасеяць жах сярод кітайскага насельніцтва, люта бамбардыруючы населеныя пункты, бальніцы і школы. Але Кітай ніколі не будзе рабом японскіх захватчыкаў, ніколі не прыме зневажальных умоў міру. Аб гэтым цвёрда было сказана ў заяве Чан Кай-шы, якая аднадушна падтрымана Нацыянальна-палітычным советам Кітая.

ТРЫУМФ СОЦЫЯЛІСТЫЧНЫХ ПЕРАМОГ

Праз два дні ўвесь совецкі народ будзе адзначаць сваю знамянальную дату — XXI гадавіну Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі. У гэты дзень многанацыянальны народ вялікага Совецкага Саюза ў баявых калонах, пад чырвонымі сцягамі партыі Леніна—Сталіна выйдзе на вуліцу, каб прадэманстраваць вялікія сацыялістычныя перамогі, здабытыя за годы совецкай улады пад кіраўніцтвам большэвіцкай партыі і любімага правадыра народаў таварыша Сталіна.

21 год прайшоў з таго часу, як рабочы клас нашай радзімы пад геніяльным вадзіцельствам партыі большэвікоў, падтрымліваемы многамільённай арміяй салдат на фронце і працоўным сялянствам ва ўсёй краіне, парваў свае аковы, звергнуў уладу капіталістаў і памешчыкаў і зрабіў сацыялістычную рэвалюцыю.

Пасля пераможнага паўстання рабочага класа геній пралетарскай рэвалюцыі Владзімір Ільіч Ленін, выступаючы на пасяджэнні Петраградскага Совета рабочых і салдацкіх дэпутатаў, гаварыў: «Адгэтуль наступае новая паласа ў гісторыі Расіі, і даная трэцяя руская рэвалюцыя павінна ў сваім канчатковым выніку прывесці да перамогі сацыялізма». Збыліся словы вялікага генія — у нашай краіне пабудавана сацыялістычная дзяржава рабочых і сялян. Наша радзіма цвёрдым поступам ідзе да ззяючых вяршынь комунізма.

7 лістапада 1917 года свет раскалоўся на дзве часткі. На адной шостай частцы зямнога шара высока ўзвіўся пераможны сцяг комунізма, які кліча рабочы клас усяго свету да барацьбы за звяржэнне ўлады эксплаататараў і прыгнятальнікаў працоўнага чалавецтва. Краіна сацыялізма з'яўляецца прыкладам для працоўных усіх краін у барацьбе за свабоду, заваяванне шчаслівага і раданага жыцця.

Вялікая Кастрычніцкая сацыялістычная рэвалюцыя прарвала ланцуг сусветнага імперыялізма ў адным з слабых яго звеняў — Расіі. Перамога рэвалюцыі ў Расіі выклікала шалёную атаку драпежных ворагаў на маладую совецкую рэспубліку. На працягу ўсіх год існавання совецкай улады ідзе жорсткая барацьба паміж лагерам гінучага капіталізма і лагерам пераможна растучага комунізма.

Партыя Леніна—Сталіна правяла народы вялікага Совецкага Саюза цераз годы трох рэвалюцый, вогненыя годы грамадзянскай вайны, годы аднаўлення і рэканструкцыі сацыялістычнай гаспадаркі, годы індустрыялізацыі і калектывізацыі да канчатковай перамогі сацыялізма. Справа партыі Леніна—Сталіна перамагла канчаткова і беспаваротна.

Наш совецкі народ у барацьбе за справу партыі Леніна—Сталіна перанёс нямала нягод і лішэнняў. Ён гераічна абараняў краіну ад нашэсця полчышч замежных інтэрвентаў у перыяд грамадзянскай вайны, у годы голаду і разрухі бязлітасна распраўляўся і падаўляў контррэвалюцыйныя мяцежы, выкарчаваў астаткі эксплаататарскіх класаў. Працоўныя пад кіраўніцтвам партыі большэвікоў ліквідавалі кулацтва як клас і разам са слаўнай разведкай выкрылі і знішчылі трацкісцка-бухарынскіх і нацыянал-фашысцкіх бандытаў, агентаў замежных разведак.

Слаўны гераічны шлях прайшлі народы нашай краіны пад кіраўніцтвам комуністычнай партыі. За 21 год совецкі народ пабудаваў цудоўны будынак, імя якога — сацыялізм. Адсталая ў мінулым аграрная жабрацкая Расія ператварылася ў магутную індустрыяльную краіну, пакрытую гігантамі сацыялістычнай індустрыі. Дробныя сялянскія гаспадаркі, якія вякамі празябалі ў жабрацтве і жылі ўпрогаладзь, аб'ядналіся ў буйныя калгасныя гаспадаркі. На палях калгасаў працуюць трактары і камбайны. Калгаснікі знімаюць багатыя ўраджаі і жывуць заможна і культурна. Краіна ўзбагацілася выдатнымі пабудовамі сталінскай эпохі. Пабудаваны: Беламорканал, канал Масква—Волга, метрапалітэн імя Л. М. Кагановіча, пракладзены тысячы кіламетраў новых пуцей чыгунак і шасейных дарог, пабудаваны магутныя гіганты, фабрыкі і заводы.

Царская Расія была турмой народаў, а зараз СССР стаў краінай шчаслівых, краінай вялікага садружаства ўсіх нацыянальнасцей. Канулі ў небыццё бескультур'е і непісьменнасць. У нашай краіне, як нідзе ў свеце, адкрыт доступ да ведаў, да навукі, тэхнікі і культуры, якімі авалодваюць сыны і дочкі нашай радзімы.

Як яркія прамені сонца даюць жыццё плоданоснай зямлі, як садоўнік вырошчвае аблюбаванае дрэва, так партыя Леніна—Сталіна выхоўвае і вырошчвае выдатных людзей эпохі сацыялізма, мужных і бясстрашных патрыётаў нашай радзімы. У славу радзімы совецкія людзі робяць подвігі, нябачаныя ў гісторыі чалавецтва.

Усе вялікія заваяванні залатымі літарамі запісаны на скрыжалях Сталінскай Канстытуцыі. У нашай краіне ўсё створана і ствараецца для чалавека. Уся індустрыяльная магутнасць краіны, уся непераможная сіла Чырвонай Арміі, усё багацце сацыялістычных палёў, усе плады мірнай працы, уся паўната праў грамадзяніна і чалавека, навука, культура, мастацтва, песні і ўсе яркія кветкі жыцця — усё на службу народу, усё для шчасця і радасці скромнага працаўніка краіны сацыялізма!

XXI гадавіну Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі працоўныя сустракаюць з велізарным уздымам. На ўсіх участках сацыялістычнага будаўніцтва, на фабрыках і заводах, на калгасных палях пракацілася хваля сацыялістычнага спаборніцтва на дастойную сустрэчу Вялікага Кастрычніка. Совецкая інтэлігенцыя, людзі навукі і культуры, прыносяць падарункі мацеры-радзіме. Працоўныя яшчэ больш узмацняюць сваю рэвалюцыйную пільнасць і ўмацоўваюць мабілізацыйную гатоўнасць, каб у любы момант знішчыць ворага — фашысцкіх падпальшчыкаў вайны, якія пасмеюць нападаць на нашу радзіму.

Да свайго вялікага свята працоўныя прыходзяць яшчэ больш згуртаванымі вакол комуністычнай партыі і правадыра народаў таварыша Сталіна. Гарачыя хвалі ўсенароднай любві і адданасці, свае сардэчныя пачуцці радасці і шчасця працоўныя звязваюць з імем партыі, з імем вялікага Сталіна.

Няхай жыве XXI гадавіна Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі!

Няхай жыве Усесаюзная Комуністычная партыя (большэвікоў) — перадавы атрад працоўных СССР!

Няхай жыве правадыр сусветнага пралетарыята, наш друг, бацька і настаўнік — таварыш Сталін!

УКАЗ

Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР

АБ УЗНАГАРОДЖАННІ АРГАНІЗАТАРАЎ ПЕРАЛЁТУ САМАЛЁТА „МОСКВА“

За ўзорную работу па арганізацыі пералёту і добрую падрыхтоўку матэрыяльнай часткі самалёта «Москва» ўзнагарадзіць:

ОРДЭНАМ ПРАЦОЎНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА

1. **Мальцэва Я. І.** — намесніка галоўнага канструктара завода № 39;
2. **Левіна А. Я.** — інжынера завода № 39.
3. **Пятрова К. А.** — інжынера завода № 39;
4. **Смірнова Г. І.** — майстра-стаханаўца завода № 39;
5. **Калініна В. В.** — інжынера завода № 39;
6. **Сямёнава В. В.** — майстра-стаханаўца завода № 39;
7. **Нефедава А. А.** — майстра-стаханаўца завода № 39;

ОРДЭНАМ «ЗНАК ПОЧЕТА»

1. **Літвіновіча Г. М.** — канструктара завода № 39;
2. **Карасева Б. В.** — інжынера завода № 39;
3. **Наумава А. П.** — інжынера завода № 39;
4. **Астахава М. Ф.** — інжынера завода № 39;
5. **Маланьіна М. І.** — начальніка цэха завода № 39;
6. **Бажанава К. Н.** — канструктара завода № 39;
7. **Ганьшына А. І.** — канструктара завода № 39;
8. **Куцепава Я. А.** — канструктара завода № 39;
9. **Караткова Л. П.** — інжынера завода № 39;
10. **Эльпорта С. Г.** — канструктара завода № 39;
11. **Федосімава П. І.** — канструктара завода № 39;
12. **Фёдарава Д. А.** — канструктара завода № 39.

Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР М. КАЛІНІН.

Сакратар Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР А. ГОРКІН.

Масква, Крэмль.
3 лістапада 1938 года.

6 лістапада, у 7 гадзін вечара, у памяшканні Беларускага Дзяржаўнага тэатра оперы і балета (плошча Парыжскай Комуны) адбудзецца ўрачыстае пасяджэнне пленума Менскага гарадскога совета рабочых, сялянскіх і чырвонаармейскіх дэпутатаў сумесна з партыйнымі, профсаюзнымі, комсамольскімі і грамадскімі арганізацыямі, ПРЫСВЕЧАНАЕ XXI ГАДАВІНЕ ВЯЛІКАЙ КАСТРЫЧНІЦКАЙ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ РЭВОЛЮЦЫІ.

Білеты на пленум атрымліваюць: дэпутаты горсовета — у памяшканні горсовета (Карла Маркса, 18, пакой 18) 5 лістапада з 10 г. раніцы да 4 гадзін дня і з 6 да 10 гадзін вечара; астатнія арганізацыі — у райкомах КП(б)Б.

ПРЭЗІДЫУМ ГОРСОВЕТА.

ДВАЦЦАЦЬ ГОД ВЛКСМ

Даклад тав. А. В. КОСАРЭВА на ўрачыстым пленуме ЦК ВЛКСМ сумесна з актывам, прысвечаным XX-годдзю ВЛКСМ, у Вялікім тэатры 29 кастрычніка 1938 года

I.

20 год ВЛКСМ пры дапамозе партыі і пад яе кіраўніцтвам арганізоўвае і згуртоўвае совецкую моладзь вакол большэвіцкай партыі і совецкай улады.

Пад кіраўніцтвам партыі Леніна—Сталіна комсамол выхоўвае ў сваіх радах людзей, да канца адданых совецкаму ладу, актыўных барацьбітоў за комунізм, людзей, авалодваючых навукамі, культурай, людзей смелых і рашучых, якія не баяцца лішэнняў і труднасцей, людзей, бязлітасных да ворагаў народа, да ворагаў радзімы.

Яшчэ задоўга да перамогі Вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэволюцыі, у перыяд збірання сіл пролетарыята і падрыхтоўкі яго да рашаючых баёў за соцыялізм, наша партыя Ленін і Сталін смела ўцягвалі працоўную і навучаючуюся моладзь у актыўную палітычную рэволюцыйную барацьбу.

Партыя Леніна—Сталіна разглядала рабочую моладзь, як частку класа, інтарэсы якой неаддзялімы ад інтарэсаў пролетарыята ў цэлым.

У рэволюцыйнай моладзі большэвіцкая партыя заўсёды бачыла свайго вернага памочніка. Партыя давярала сваёй моладзі, а моладзь бязмежна давярала і давярае сваёй партыі (Апладысменты). Большэвіцкая партыя выхоўвала ў моладзі сваю змену, рыхтавала будучых барацьбітоў за справу рабочага класа.

У 1905 годзе Владзімір Ільіч пісаў: «Час ваенны. Моладзь рашыць зыход усёй барацьбы, і студэнцкая і яшчэ больш рабочая моладзь. Кіньце ўсе старыя прывычкі нерухомасці чынапачытання і інш. Асноўвайце з моладзі сотні гурткоў упародаўцаў і заахвочвайце іх працаваць ваўсю».

Напярэдадні Кастрычніцкага ўзброенага паўстання у жніўні 1917 года, на VI з'ездзе большэвіцкай партыі, якім кіраваў таварыш Сталін, спецыяльна абмяркоўваецца пытанне «Аб саюзах моладзі». VI з'езд партыі, таварыш Сталін закладваюць цвёрдыя большэвіцкія асновы будучага комсамола З'езд у сваіх рашэннях запісаў: «Партыя пролетарыята.. адлае сабе адчот у тым велізарным значэнні, якое рабочая моладзь мае для рабочага руху ў цэлым».

Пасля гэтага рашэння VI з'езда партыі паўсямесна па ініцыятыве большэвіцкіх арганізацый, пры іх дапамозе ўзнікаюць масавыя арганізацыі рэволюцыйнай моладзі.

Эсэры і меншавікі і іншыя буржуазныя партыі імкнуліся авалодаць юнацкім рухам і накіраваць гэты рух супроць рэволюцыі.

Гэтыя контррэволюцыйныя буржуазныя партыі імкнуліся палітычна растліць моладзь, вышыбіць з моладзі неўціхамірны рэволюцыйны дух і рэволюцыйныя імкненні.

Працоўная моладзь бачыла і бачыць у партыі большэвікоў адзінага выразніка інтарэсаў рабочага класа, а значыцца, і інтарэсаў працоўнай моладзі. У партыі Леніна—Сталіна ўся совецкая моладзь бачыць свайго адзінага кіраўніка і выхавальніка.

Вось чаму непарыўна сувязь большэвіцкіх пакаленняў у нашай краіне.

Вось чаму няма большага шчасця для комсамольца, як быць членам комуністычнай партыі большэвікоў, як працаваць побач з партыяй, каля яе, усімі сваімі сіламі дапамагаючы ёй у барацьбе за перамогу соцыялізма. **(Бурныя апладысменты).**

II.

Гісторыя развіцця ленінскага комсамола ёсць гісторыя барацьбы партыі за моладзь, за яе марксісцка-ленінскае выхаванне.

Ленінскі комсамол рос і загартоўваўся ў барацьбе з ухіламі ад ленінска-сталінскай лініі партыі, у барацьбе з шматлікімі ворагамі комунізма і совецкага народа.

На працягу XX-гадовага існавання комсамола ворагі народа — трацкісцка-бухарынскія, зіноўеўскія, буржуазна-нацыяналістычныя шкоднікі, дыверсанты і шпіёны — не раз прабавалі збіць комсамол з ленінскага шляху Большэвіцкая партыя аберагала ленінскі комсамол і совецкую моладзь ад нападак ворагаў, як маці аберагае сваё дзіця.

Ворагі народа — трацкісты, бухарынцы, прабуючы разлагаць комсамол, узарваць яго знутры, збіць комсамол з яго ленінскіх пазіцый, праследвалі мэту — пазбавіць партыю яе маладых рэзерваў. Барацьба за моладзь — барацьба за рэзервы рэволюцыі.

Ворагі прабавалі адарваць моладзь ад партыі, ад яе кіраўніцтва, праследуючы мэту — падарваць апору партыі ў масах совецкай моладзі. Не было ні адной такой антыпартыйнай групоўкі, якая-б не імкнулася ў сваёй барацьбе супроць партыі скарыстаць комсамол, пранікнуць у яго рады Ворагі проціпастаўлялі інтарэсы моладзі інтарэсам соцыялістычнай дзяржавы, штурхалі моладзь на шлях проціпастаўлення інтарэсаў моладзі інтарэсам пролетарыята ў цэлым.

Ворагі партыі і народа рабілі стаўку на проціпастаўленне комсамола большэвіцкай партыі. Змагаючыся з партыяй, яны сеялі недавер'е ў асяроддзі моладзі да комуністычнай партыі.

Комсамол на гэтыя проіскі ворагаў заўсёды адказваў яшчэ большым згуртаваннем вакол партыі большэвікоў. Лінія партыі Леніна—Сталіна заўсёды была, ёсць і будзе лініяй ленінскага комсамола. **(Апладысменты).** Комсамол заўсёды ішоў і будзе ісці за Леніным і Сталіным **(бурныя апладысменты)** і няма такой сілы, якая магла-б адарваць комсамол ад большэвіцкай партыі, ад таварыша Сталіна. **(Бурныя, доўга не змаўкаючыя апладысменты. Усе ўстаюць. Воклічы: «Няхай жыве дарагі таварыш Сталін!»).**

Ворагі народа з трацкісцка-бухарынскай шпіёнскай банды імкнуліся пераўтварыць ленінскі комсамол у вузкую сектанцкую арганізацыю, адарваную ад шырокіх мас совецкай моладзі. Прабавалі закрыць доступ перадавой моладзі ў комсамол, тым самым праследвалі мэту — адарваць комсамол ад моладзі і пазбавіць партыю, у асобе комсамола, важнейшага прыводнага паса, звязваючага большэвіцкую партыю з маладым пакаленнем.

Трацкісцка-бухарынскія шкоднікі імкнуліся раскалоць рабоча-сялянскі ленінскі комсамол, пасварыць пролетарскую частку саюза з сялянскай. Прабавалі спыніць прыём сялянскай моладзі ў комсамол.

І ўсе гэтыя спробы ленінскі комсамол, пры дапамозе партыі, асабіста таварыша Сталіна, ускрыў і разграміў, як варожыя ленінізму.

Комсамол, як і ўвесь совецкі народ, аберагаў і аберагае партыю ад варожых нападаў, бо сіла нашай краіны, яе магутнасць і непераможнасць заключаецца ў наяўнасці ў нас большэвіцкай партыі, у сталінскім кіраўніцтве будаўніцтвам соцыялізма ў нашай краіне. **(Апладысменты).**

Ворагі партыі і народа — правыя і так званыя «левакі», якія з'яўляюцца трацкістамі, у сваёй барацьбе супроць соцыялізма, супроць нашай рэволюцыі, супроць нашага народа не раз рабілі атакі і на комсамол. Апіраючыся на дробна-буржуазныя элементы ўнутры комсамола яны прабавалі сваімі контррэволюцыйнымі лозунгамі «аб роўнаправі з партыяй», «падвяргай усё сумненню» збіць комсамол з ленінска-сталінскіх пазіцый.

Комсамол пры дапамозе таварыша Сталіна, пры самым бліжэйшым і непасрэдным удзеле ў кіраўніцтве комсамолам таварышаў Молатава, Кагановіча, Варашылава, Андрэева, Жданава, Мікаяна, Ежова, Калініна, Хрушчова разграміў і гэтыя контррэволюцыйныя спробы, прыкрытыя «левай» фразай **(Апладысменты).** І ніякія жульніцкія, контррэволюцыйныя, трацкісцкія сцвярджэнні аб тым, што моладзь з'яўляецца «барометрам рэволюцыі», ніякая подлая лісліваць перад моладдзю ворагам не дапамаглі.

Комсамол у барацьбе з правымі і «левымі» контррэволюцыянерамі ідэйна і арганізацыйна загартаваўся, набраўся сіл і здароўя, астаўся і астаецца верным сваёй мацеры — ВКП(б), астаўся і астаецца і надалей будзе верным свайму бацьку і настаўніку таварышу Сталіну. **(Бурныя апладысменты).**

Ворагі народа прабавалі пасеяць сумненне ў моладзі ў правільнасці ленінска-сталінскага вучэння аб магчымасці пабудовы соцыялізма ў адной краіне, падарваць у моладзі энтузіязм і веру ў перамогу соцыялізма.

І ў гэтым галоўным пытанні нашай рэволюцыі, як і ў іншых, ленінскі комсамол быў верны сваёй партыі да канца.

Комсамол рос і загартоўваўся ў барацьбе за справу соцыялізма, за справу Леніна—Сталіна. Ён дасягнуў вялікіх поспехаў у сваёй рабоце, але гэтыя поспехі былі-б яшчэ больш значнымі, большымі, больш усебаковымі, калі-б Цэнтральны Камітэт ВЛКСМ за апошні час у сваёй рабоце не дапусціў рад сур'ёзнейшых памылак.

Апублікаванае сёння прывітанне Цэнтральнага Камітэта нашай партыі ленінскаму комсамолу, у якім крытыкуюцца сур'ёзнейшыя памылкі ЦК ВЛКСМ, умацоўвае Цэкамол, кіраўнікоў комсамола, дае нам новыя сілы, улівае ў нас новую энергію ў справе ажыццяўлення задач па комуністычнаму выхаванню совецкай моладзі.

Цэнтральны Камітэт ВЛКСМ доўгі час не заўважаў работу ворагаў народа — трацкісцка-бухарынскіх шкоднікаў і шпіёнаў, арудваўшых у арганізацыях комсамола.

У Цэнтральнага Камітэта ВЛКСМ палітычная пільнасць была прытуплена, палітычная пільнасць была недастаткова.

Цэнтральны Камітэт ВЛКСМ недапушчальна спазніўся з выкрыццём ворагаў народа ў комсамоле, і толькі пасля ўмяшання Цэнтральнага Камітэта партыі і асабіста таварыша Сталіна ЦК ВЛКСМ прыступіў да гэтай работы. Гэтыя памылкі далі магчымасць ворагам затармазіць рост ідэйна-палітычнага выхавання комсамольцаў. Ворагі зрывалі ў комсамоле марксісцка-ленінскае выхаванне. Гэтыя памылкі далі магчымасць трацкісцка - бухарынскім шпіёнам і дыверсантам разлажыць і адарваць частку кадраў комсамола і зрабіць іх здабычай замежных разведак.

У выніку гэтых памылак ЦК ВЛКСМ у комсамоле затрымліваўся рост і вылучэнне новых кадраў.

Комсамолу прадстаіць яшчэ вялікая работа па ідэйнаму ўзбраенню комсамольцаў, па ліквідацыі варожага ахвосця, па вылучэнню новых кадраў.

Ворагі народа — трацкісцка-бухарынскія шкоднікі, шпіёны і дыверсанты, якія абманным шляхам прабраліся ў комсамол, насаджалі ў ВЛКСМ безыдэйнасць, прабавалі палітычна разлагаць комсамол, а ЦК ВЛКСМ гэтага не бачыў.

Трацкісцка-бухарынскія шкоднікі і шпіёны насаджалі ў комсамоле буржуазныя адносіны да пытанняў быту, быт аддзялялі ад палітыкі, прымянялі метад палітычнага разлажэння моладзі праз насаджэнне п'янак, кругавой чаркі, сабутыльнікаў і сямейственасці.

Не заўважаючы ворагаў у комсамоле, ЦК ВЛКСМ разам з тым і не заўважаў новых растучых кадраў і недастаткова вылучаў іх да кіраўніцтва. Толькі пасля ўмяшання Цэнтральнага Камітэта нашай партыі і таварыша Сталіна ЦК ВЛКСМ прыступіў да разгрому трацкісцка-бухарынскіх шпіёнаў, якія абманным шляхам прабраліся ў комсамол.

Аб гэтых сур'ёзнейшых памылках, дапушчаных ЦК ВЛКСМ у сваёй рабоце, Цэнтральны Камітэт ВЛКСМ, кіраўнікі ленінскага комсамола ніколі не павінны забываць.

У дзень нашага дваццацігоддзя мы заяўляем нашаму Цэнтральнаму Камітэту партыі, таварышу Сталіну, што ў нашай рабоце гэтых і падобных ім памылак ніколі больш не паўторыцца **(Апладысменты).**

Выконваючы ўказанне Цэнтральнага Камітэта нашай партыі аб барацьбе з ворагамі народа, арганізацыі ленінскага комсамола правялі вялікую работу па ачыстцы радоў комсамола ад трацкісцка-бухарынскіх шпіёнаў, шкоднікаў і дыверсантаў, ад палітычна сумніцельных і разлажыўшыхся элементаў.

Да кіраўніцтва вылучаны дзесяткі тысяч новага актыва, праверанага ў барацьбе з ворагамі народа, з ворагамі комунізма.

III.

Совецкая моладзь — самая шчаслівая моладзь свету, яна жыве ў такіх умовах, якіх не ведала і не ведае ні адно маладое пакаленне любой іншай краіны. Совецкая моладзь карыстаецца ўсімі багаццямі соцыялістычнага ладу.

Народ нашай краіны, пад кіраўніцтвам партыі Леніна—Сталіна, знішчыў капіталістычны лад, звергнуў капіталістаў, фабрыкантаў, памешчыкаў, кулакоў, знішчыў эксплаатацыю чалавека чалавекам. Замест паднявольнай працы на капіталістычнай фабрыцы, у памешчыка і кулака, у нас існуе свабодная, радасная праца, праца, якая ператворана «...з зазорнага і цяжкага брэмені, якой яна лічылася раней, ў справу **гонару**, у справу **славы**, у справу **доблесці і геройства»**. (Сталін). Юнакі і дзяўчаты ідуць на фабрыку ці завод, ва ўстанову ці ў калгас з радасцю, як у свой уласны дом, у якім яны з'яўляюцца гаспадарамі. Калі пры капіталізме і да гэтага часу ў капіталістычных краінах праца моладзі найбольш нізка аплачваецца, у нас моладзь за роўную працу атрымлівае роўную заработную плату разам з дарослымі. У нас няма беспрацоўя, няма жабрацтва. Усім гэтым совецкая моладзь абавязана партыі Леніна — Сталіна, совецкаму ладу.

Толькі ў нас у соцыялістычнай краіне, пры совецкім ладзе, дзякуючы клопатам партыі і совецкага ўрада, дзецям вернута іх дзяцінства. Для дзяцей у нас створаны такія ўмовы, аб якіх дзеці і іх бацькі ў капіталістычных краінах нават не могуць марыць.

Праца малагадовых у нас забаронена

Ва ўсіх падлеткаў ва ўзросце ад 16 да 18 гадзін скарочаны рабочы дзень. Для ўсіх маладых рабочых і работніц, якія не дасягнулі 18-гадовага ўзросту забараняецца праца на асабліва цяжкіх для здароўя работах, на шкодных і небяспечных вытворчасцях, у гарачых цэхах.

Усё гэта стварылі для моладзі партыя Леніна—Сталіна, совецкі лад.

Совецкая моладзь займае віднейшае месца ў соцыялістычным будаўніцтве.

Моладзь складае больш адной трэці рабочых, служачых і інтэлігенцыі нашай краіны Ва ўсёй народнай гаспадарцы працуе 9 962 тысячы чалавек ва ўзросце да 26 год.

У буйнай прамысловасці моладзь да 26-гадовага ўзросту складае 41,6 проц. да агульнага ліку рабочых.

Стаханаўская праца забяспечвае няспынны рост матэрыяльнага добрабыту рабочай моладзі.

Асабліва высока заработная плата маладых стаханаўцаў у каменна-вугальнай прамысловасці Данбаса, там больш 50 проц. маладых стаханаўцаў зарабляюць ад 500 да 1.000 рублёў і 8,8 проц. маладых стаханаўцаў зарабляюць звыш 1.000 рублёў у месяц (па даных выбарачнага абследвання, праведзенага ЦК ВЛКСМ).

На аснове росту заможнага жыцця працоўных нашай моладзі забяспечаны здаровы адпачынак і культурныя забавы.

З абследваных Цэнтральным Камітэтам ВЛКСМ 10 тысяч маладых рабочых 54 проц. маюць сваю ўласную грамадска-палітычную літаратуру і каля паловіны маюць свае ўласныя тэхнічныя біблятэчкі. Паказальнікам росту матэрыяльнага добрабыту моладзі і росту яе культуры з'яўляецца наступны факт. Па выбарачнаму абследванню калгаснай моладзі — 58 проц. маладых калгаснікаў маюць ручныя і карманныя гадзіннікі, 30 проц. маладых калгаснікаў сістэматычна набываюць грамадска-палітычную літаратуру.

Буржуазная статыстыка ўсяляк утойвае даныя аб працягласці рабочага дня моладзі. Пранікаючыя ў буржуазны друк весткі паказваюць жудасную карціну эксплаатацыі. У Германіі ў трыкатажнай і картанажнай вытворчасці рабочы дзень дзяцей і падросткаў роўны 11 гадзінам. На прадпрыемствах горада Манчэстэра, у Англіі дзеці і падросткі працуюць па 12 гадзін у суткі У Японіі ў розных галінах прамысловасці дзеці і падросткі працуюць па 13—14 гадзін у суткі

У фашысцкіх законах Германіі аб працы моладзі гаворыцца: «Вучань абавязан падпарадкавацца бацькоўскаму выхаванню свайго майстра або таго, хто яго замест майстра навучае. Ён абавязан быць пакорным, верным і старанным і павінен весці сябе прыстойна.

За непакорнасць прымяняюцца цялесныя пакаранні».

Партыя большэвікоў, совецкі лад стварылі новую совецкую школу

У нашай краіне ўведзена ўсеагульнае абавязковае пачатковае бясплатнае навучанне. У школах нашай краіны вучыцца 33 мільёны дзяцей і юнакоў. Наша школа не залежна ад царквы, вызвалена ад рэлігійных уплываў.

У параўнанні з дарэволюцыйным часам лік навучаючыхся ў сярэдніх школах вырас у 18 разоў, а па некаторых Саюзных рэспубліках гэты рост яшчэ большы: напрыклад, у Азербайджанскай ССР — у 34.5 раза, у Арменіі — у 68 разоў, ва Узбекістане — у 53,2 раза, у Казахстане — у 47,9 раза

Зусім іншае становішча з абучэннем дзяцей і моладзі ў капіталістычных фашысцкіх краінах.

Выкладанне нямецкай мовы, арыфметыкі, пісьма і т. д. у нямецкай школе большай часткай заменена расавай трулэнай і ваеннай муштрой. Міністр асветы Германіі Руст на канферэнцыі фашысцкага саюза настаўнікаў даў такую дырэктыву: «Вы павінны вырваць гуманістычнае жала з нямецкай школы Чым разумней будзе становіцца юнак, тым менш можна на яго пакладацца».

За 20 год існавання совецкай улады колькасць навучаючыхся вышэйшых школ павялічылася ў 5 разоў. Совецкі Саюз налічвае звыш 700 ВНУ і ВТНУ, у іх навучаецца 550 тысяч чалавек. Апрача гэтага, у Совецкім Саюзе ў розных тэхнікумах і спецыяльных вучылішчах абучаецца 862,5 тысячы чалавек, г. зн. у 24 разы больш, чым у царскай Расіі.

У Совецкім Саюзе амаль 90 процантаў усіх навучаючыхся ў ВНУ і ВТНУ забяспечаны дзяржаўнай стыпендыяй размеры якой перавышаюць заработную плату многіх рабочых капіталістычных краін

Мільёны маладых людзей, да 20-гадовага ўзросту, ніколі і нідзе не працаваўшыя, займаюцца толькі тым, што вучацца.

Ленінскі комсамол, уступаючы ў сваё трэцяе дзесяцігоддзе, павінен з яшчэ большай энергіяй выконваць запаветы Леніна і ўказанні таварыша Сталіна аб авалоданні ўсімі ведамі, накопленымі чалавецтвам, аб авалоданні навукамі, аб авалоданні крэпасцю, імя якой навука.

Совецкая моладзь ленінскі комсамол абавязаны партыі большэвікоў, совецкаму народу таварышу Сталіну тым, што ў нашай краіне знішчана нацыянальная няроўнасць, нацыянальная рознь і варожасць.

Народы Совецкага Саюза — гэта адзіная дружная сям'я будаўнікоў соцыялістычнага грамадства.

Совецкая моладзь абавязана партыі Леніна—Сталіна і совецкаму народу яшчэ і тым, што ў нас знішчана старая царская казарма.

Мы абавязаны партыі Леніна—Сталіна і тым, што ў нас у краіне створана нябачаная ў свеце Рабоча-Сялянская Чырвоная Армія і Чырвоны Ваенна-Марскі Флот, армія, якая стаіць на варце соцыялізма, армія, ахоўваючая і абараняючая совецкі лад, справу Леніна—Сталіна, інтарэсы ўсяго совецкага народа. Чырвоная Армія — самая моцная армія ва ўсім свеце.

Службу ў Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі кожны малады чалавек нашай краіны лічыць найважнейшым, найганаровейшым сваім абавязкам

Комсамол неаддзялім ад Чырвонай Арміі і Ваенна-Марскога Флота. Комсамол назаўсёды парадніўся з Чырвонай Арміяй, таму што гэта армія Леніна—Сталіна — армія совецкага народа. **(Апладысменты).**

Яшчэ ў гераічныя годы грамадзянскай вайны дзесяткі тысяч членаў комсамола добраахвотна ўступалі ў рады байцоў Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі.

Пад кіраўніцтвам таварышоў Сталіна, Варашылава, Фрунзе члены ленінскага комсамола разам з чырвонаармейцамі і камандзірамі грамілі Дзянікіна, Калчака, Врангеля, Юдзеніча, грамілі белапалякаў, немцаў, японцаў і іншую белагвардзейскую імперыялістычную сволач.

Сіла Чырвонай Арміі і Ваенна-Марскога Флота заключаецца і ў тым, што ў нас ёсць мільёны комсамольцаў і комсамолак і ўвесь ленінскі комсамол з'яўляецца баявым рэзервам Чырвонай Арміі.

У радах Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі мы маем зараз звыш поўмільёна членаў ленінскага комсамола. Дзесяткі тысяч комсамольцаў з'яўляюцца камандзірамі Чырвонай Арміі. Народны Камісар Абароны таварыш Варашылаў сказаў аб комсамольцах Чырвонай Арміі і Ваенна-Марскога Флота: «Гэта — выдатны, залаты фонд абароны дзяржавы працоўных». Гэта — высокая ацэнка ленінскага комсамола, і ёю мы ганарымся і будзем надалей мацаваць рады Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі, яе сілу, яе магутнасць.

Маладыя людзі нашай краіны любяць сваю соцыялістычную радзіму, бацькаўшчыну працоўных усяго свету Ленінскі комсамол і совецкая моладзь, абараняючы рубяжы совецкай краіны, вакапляючы багацці Совецкага Саюза ведаюць, што яны ўмацоўваюць соцыялізм, умацоўваюць справу працоўных усяго свету, бо абарона і ўмацаванне нашай радзімы з'яўляецца ўдарам па капіталістычнаму свету і дапамогай міжнароднаму руху рабочага класа.

Комсамольцы—байцы, камандзіры—у баях ля возера Хасан—уласнай крывёю змацавалі клятву комсамола на вернасць радзіме і таварышу Сталіну «Наперад, толькі наперад за Сталіна, за совецкі народ!» — гэты лозунг байцоў ля возера Хасан з'яўляецца лозунгам усяго ленінскага комсамола. **(Бурныя апладысменты).**

Совецкая моладзь з энтузіязмам выконвае ўказанне таварыша Сталіна аб неабходнасці трымаць у мабілізацыйнай гатоўнасці ўвесь наш народ. Совецкая моладзь авалодвае ваеннымі ведамі для таго, каб па першаму заклікy партыі ўзяць вінтоўку, стаць ля кулямёта, сесці за руль самалёта, каб нанесці сакрушальны ўдар фашысцкім драпежнікам.

Ленінскі комсамол ва ўсёй сваёй рабоце заўсёды атрымліваў і атрымлівае кіраўніцтва і дапамогу з боку ВКП(б) з боку Цэнтральнага Камітэта нашай партыі і асабіста ад таварыша Сталіна. **(Апладысменты).** Няма такіх галін работы комсамола, па якіх-бы таварыш Сталін не дапамагаў комсамолу, не даваў сваёй парады.

Таварыш Сталін заўсёды вучыў моладзь смела і бясстрашна перамагаць усялякія труднасці, якія стаяць на шляху да дасягнення мэты.

У 1925 годзе таварыш Сталін пісаў: «Мы не можам упадабляцца расслабленым людзям, якія ўцякаюць ад труднасцей і шукаюць лёгкай работы. Труднасці для таго і існуюць, каб пабароцца з імі і перамагчы іх. Большэвікі загінулі-б наверняка ў сваёй барацьбе супроць капіталізма, калі-б яны не навучыліся перамагаць труднасці Комсамол не быў-бы комсамолам, калі-б ён баяўся труднасцей».

Два дакументы вызначаюць усю дзейнасць ленінскага комсамола. Гэта — прамова Владзіміра Ільіча Леніна на III з'ездзе РКСМ і прамова таварыша Сталіна на VIII з'ездзе ленінскага комсамола. Гэтыя дзве прамовы Леніна і Сталіна з'яўляліся і заўсёды астануцца ленінска-сталінскай праграмай выхавання, асветы і падрыхтоўкі маладых рэзерваў нашай рэволюцыі. У прамове на III з'ездзе РКСМ Владзімір Ільіч гаварыў:

«Саюз комуністычнай моладзі толькі тады апраўдае сваё званне, што ён ёсць саюз комуністычнага маладога пакалення, калі ён кожны крок свайго вучэння, выхавання, адукацыі звязваць будзе з удзелам у агульнай барацьбе ўсіх працоўных супроць эксплаататараў».

«Комуністам стаць можна толькі тады, калі ўзбагаціш сваю памяць веданнем усіх тых багаццяў, якія выпрацавала чалавецтва».

У гэтых выказваннях Владзіміра Ільіча вызначаны мэты і задачы комсамола і ўказаны шляхі вырашэння гэтых задач

Таварыш Сталін у сваёй прамове на VIII з'ездзе ленінскага комсамола ў 1928 годзе папярэджваў комсамол і совецкую моладзь ад зазнайства, ад самасупакоенасці, ад пераацэнкі сваіх сіл і недаацэнкі сіл нашых ворагаў ставіў перад намі задачу ўзняць баявую гатоўнасць рабочага класа супроць яго класавых ворагаў. задачу арганізаваць масавую крытыку сваёй работы, высоўваў задачу бязлітаснай барацьбы з бюракратызмам у комсамоле. У гэтай-жа прамове таварыш Сталін гаварыў:

«Каб будаваць, трэба ведаць, трэба авалодаць навукай, а каб ведаць, трэба вучыцца. Вучыцца ўпорна, цярпліва. Вучыцца ва ўсіх, — і ў ворагаў, і ў прыяцеляў, асабліва ў ворагаў. Вучыцца, сціснуўшы зубы, не баючыся, што ворагі будуць смяяцца над намі, над нашым невуцтвам, над нашай адсталасцю. Перад намі стаіць крэпасць. Называецца яна, гэта крэпасць, навукай з яе шматлікімі галінамі ведаў. Гэту крэпасць мы павінны ўзяць ва што-б та ні стала. Гэту крэпасць павінна ўзяць моладзь, калі яна хоча быць будаўніком новага жыцця, калі яна хоча стаць сапраўднай зменай старой гвардыі.

Нам нельга зараз абмяжоўвацца вырабоўкай комуністычных кадраў **наогул**, большэвіцкіх кадраў **наогул**, якія ўмеюць балбатаць аб усім патрохі.

...Авалодаць навукай, выкаваць новыя кадры большэвікоў-спецыялістаў па ўсіх галінах ведаў, вучыцца, вучыцца, вучыцца ўпорнейшым чынам — такая цяпер задача.

Паход рэволюцыйнай моладзі ў навуку—вось што нам трэба цяпер, таварышы».

Выконваючы ўказанні сваіх настаўнікаў, ленінскі комсамол і совецкая моладзь дасягнулі значных поспехаў. Няма такіх галін будаўніцтва, дзе-б члены ленінскага комсамола не аддавалі свае сілы на агульную справу. Ленінскі комсамол у сучасны момант з'яўляецца велізарнай палітычнай сілай. Ён з'яўляецца сапраўдным рэзервам партыі. Толькі за прайшоўшы год раённыя камітэты комсамола далі 330 тысячам комсамольцаў рэкамендацыі для ўступлення ў рады ВКП(б), з іх 200 тысяч раённымі камітэтамі партыі прыняты ўжо ў рады ВКП(б).

Выконваючы ўказанні В. І. Леніна і таварыша Сталіна, ленінскі комсамол становіцца арганізацыяй, дзе совецкая моладзь далучаецца да ўсебаковай дзяржаўнай дзейнасці.

Моладзь займае адказнейшыя камандныя, кіруючыя пасты ў прамысловасці і сельскай гаспадарцы.

Значна праслойка моладзі сярод дырэктараў прадпрыемстваў — 10,4 проц., намеснікаў дырэктараў прадпрыемстваў — 12,2 проц., галоўных інжынераў — 18,5 проц., начальнікаў цэхаў — 26,1 проц. (да 30-гадовага ўзросту).

Маладыя героі працы, якія праявілі пачын і адвагу на фронце соцыялістычнага будаўніцтва, з'яўляюцца слаўтымі людзьмі нашай вялікай радзімы, яны акружаны асобай любоўю і клопатамі ўсяго народа, партыі, урада і таварыша Сталіна. **(Апладысменты).**

Сярод іх шмат ордэнаносцаў—Стаханаў, Вінаградавы, Крываноc, Багданаў, Огнёў, Блідман, Дземчэнка, Гнатэнка, Ангеліна і многа, многа іншых.

Карэнныя змены, унесеныя калгасным ладам у жыццё сялянства, ліквідавалі галечу і голад у вёсцы, а сельскагаспадарчую працу ўсё больш ператвараюць у разнавіднасць індустрыяльнай працы. Сялянская моладзь займае перадавое месца ў калгаснай вытворчасці, сотні тысяч маладых калгаснікаў працуюць у якасці кіраўнікоў калгасаў, брыгадзіраў, звеннявых, кіраўнікоў асобных участкаў калгаснай вытворчасці.

У сучасны момант, у сувязі з XX-годдзем ВЛКСМ, у краіне разгарнуўся магутны рух совецкай моладзі за падрыхтоўку падарункаў мацеры-радзіме.

Ленінскі комсамол і совецкая моладзь у гонар дваццацігоддзя перавыконваюць вытворчыя планы і ў якасці падарункаў мацеры-радзіме звыш устаноўленых планаў даюць турбіны, паравозы, вагоны, аўтамабілі, камбайны, дадатковыя тоны сталі, пракату, вугалю, нафты. Ну, і, зразумела, сёе-тое з сродкаў абаронных. Стаханаўскі рух у рэзультаце гэтага ўзнімаецца на новую, больш высокую ступень.

Сотні лепшых маладых перадавікоў і комсамольцаў пасланы нашым народам у састаў Вярхоўнага Совета Саюза ССР і ў Вярхоўныя Советы саюзных рэспублік.

У саставе пяці мільёнаў членаў ленінскага комсамола ёсць: 210 тысяч маладых настаўнікаў, 605 тысяч навучаючыхся ў ВНУ і тэхнікумах, 950 тысяч работнікаў совецкага апарата, 170 тысяч трактарыстаў і камбайнераў.

Ленінскі комсамол выконвае ганаровае даручэнне партыі, ён арганізоўвае і выхоўвае ў радах піонерскай арганізацыі дзевяць мільёнаў совецкіх дзяцей, аб'яднаных у 300 тысяч піонерскіх атрадаў.

Велізарны шлях пройдзен за гэтыя 20 год ленінскім комсамолам. Вялікіх перамог дабіўся комсамол пад кіраўніцтвам партыі ў справе выхавання совецкай моладзі. Комсамол быў верным памочнікам партыі ў яе барацьбе з ворагамі, у яе барацьбе за перамогу соцыялізма.

Увесь комсамол на чале са сваім Цэнтральным Камітэтам ВЛКСМ мабілізуецца на выпраўленне памылак, указаных Цэнтральным Камітэтам партыі ў сваім пісьме, і пад кіраўніцтвам партыі Леніна—Сталіна, сталінскага Цэнтральнага Камітэта быстрэй рушыцца наперад да новых перамог.

Ленінскі комсамол, уступаючы ў трэцяе дзесяцігоддзе, мае перад сабой яшчэ больш складаныя задачы. Гэта перш за ўсё дапамагчы комсамольцам авалодаць большэвізмам, вывучыць марксісцка-ленінскую тэорыю, узняць ідэйнае выхаванне комсамольцаў, — як гэтага патрабуе ЦК ВКП(б). Ад вырашэння гэтай задачы залежыць далейшы рост палітычнай боездольнасці комсамола і ўсёй совецкай моладзі. Комсамольцы павінны вывучыць марксісцка-ленінскую навуку, вопыт барацьбы партыі з ворагамі комунізма, павінны авалодаць большэвізмам. Глыбокім вывучэннем «Гісторыі Усесаюзнай комуністычнай партыі (большэвікоў)» павінны заняцца кіруючыя кадры, уся маладая совецкая інтэлігенцыя і навучаючаяся моладзь.

Вывучэнне марксісцка-ленінскай тэорыі—гэта тая стаячая зараз перад намі чарговая крэпасць, па выражэнню таварыша Сталіна, якую мы павінны ўзяць.

Ленінскі комсамол і кіраўнікі комсамола павінны яшчэ больш умацаваць большэвіцкую дысцыпліну, ліквідаваць маючуюся расхлябанасць, знішчыць самасупакоенасць і зазнайства, разгарнуць крытыку і самакрытыку работы.

За што любіць совецкі народ ленінскі комсамол?

Чаму любіць і цэніць ленінскі комсамол наша партыя, наш вялікі правадыр таварыш Сталін?

Таму, як аб гэтым сведчыць дваццацігадовы шлях, пройдзены ленінскім комсамолам, што ВЛКСМ заўсёды быў да канца верным сваёй партыі, да канца верным Леніну, Сталіну. **(Апладысменты).**

Таму, што ленінскі комсамол заўсёды быў арганізатарам і важаком совецкай моладзі ў выкананні задач, пастаўленых партыяй перад краінай.

Таму, што комсамол за ўсе гэтыя 20 год паказаў сябе беззаветна адданым сваёй соцыялістычнай радзіме, свайму вялікаму совецкаму народу.

Таму, што ленінскі комсамол у сваіх членаў, ва ўсёй совецкай моладзі пасталінску выхоўвае яснасць мэты, сталінскую цвёрдасць характару, сталінскую настойлівасць у дасягненні мэты, ламаючую ўсе і ўсякія перашкоды, — тым самым ленінскі комсамол дабіўся таго, што імя комсамольца ў нашай краіне з'яўляецца сімвалам перадавога чалавека.

Таму, што ленінскі комсамол, комсамольцы з'яўляюцца вернымі вучнямі вялікага правадыра ўсіх прыгнечаных народаў свету таварыша Сталіна. **(Бурныя апладысменты. Усе ўстаюць і стоячы вітаюць таварыша Сталіна).**

Наш народ, наша партыя, наш настаўнік таварыш Сталін могуць быць упэўнены, што ленінскі комсамол, комсамольцы ніколі, ні перад якімі труднасцямі і перашкодамі не дрогнуць і не адступяць з ленінска-сталінскага шляху.

Будуць і надалей высока трымаць непераможны сцяг Маркса — Энгельса — Леніна — Сталіна **(апладысменты)** і данясуць гэты вялікі сцяг працоўных усяго свету да поўнай перамогі комунізма.

Няхай жыве наша большэвіцкая партыя!

Няхай жыве наш настаўнік таварыш Сталін!

Няхай жыве ленінскі комсамол! **(Бурныя апладысменты).**

ПРАМОВА таварыша А. А. ЖДАНАВА

на ўрачыстым пленуме ЦК ВЛКСМ сумесна з актывам, прысвечаным XX-годдзю ВЛКСМ, у Вялікім тэатры 29 кастрычніка 1938 года

Таварышы, дазвольце мне па даручэнню Цэнтральнага Камітэта Усесаюзнай Комуністычнай партыі (большэвікоў) і Совета Народных Камісараў Саюза ССР перадаць ленінскаму комсамолу ў дзень яго XX-гадовага юбілею палкае большэвіцкае прывітанне. (Апладысменты).

Комсамолу ёсць чым адзначыць свой 20-гадовы юбілей. Аб гэтым гаворыць пройдзены шлях, які прайшоў комсамол за гэтыя годы, аб гэтым гавораць вялікія поспехі комсамола ва ўсіх галінах соцыялістычнага будаўніцтва, асабліва ў апошнія годы, годы завяршэння соцыялістычнай рэканструкцыі народнай гаспадаркі, годы двух сталінскіх пяцігодак.

Гэта, таварышы, не выпадкова.

Перамогі соцыялізма, умацаванне соцыялістычнай эканомікі, рост новых творчых адносін, адносін соцыялістычных, пацягнулі за сабою змену псіхалогіі людзей, пацягнулі за сабою рост культуры, нечуваны рост талентаў у народнай масе. Перамога соцыялістычных вытворчых адносін у нашай краіне і іх далейшае развіццё і ўмацаванне чым далей, тым больш будуць абумоўліваць усё больш і больш быстры рост матэрыяльнага і культурнага ўзроўню жыцця грамадзян краіны соцыялізма.

На вопыце комсамола гэта перарабока асабліва асязальна, асабліва адчувальна. Яна знаходзіць сваё выяўленне ў такім факце, як рост перадавых людзей з асяроддзя совецкай моладзі, лік якіх памнажаецца штодня.

Гэта рост новага совецкага чалавека, які знамянуе перамогу соцыялізма і які нясе ў сабе яшчэ большыя магчымасці ў далейшым. Свабодны совецкі чалавек паказаў ужо, якія рэзультаты можа даць у галіне прадукцыйнасці працы, у галіне культуры, навукі, мастацтва, ва ўсіх галінах творчага жыцця.

Наша совецкая моладзь чым далей, тым больш будзе даваць новыя і новыя ўзоры таго, якім павінен быць грамадзянін соцыялістычнай дзяржавы рабочых і сялян, будзе памнажаць працоўны гераізм у нашай краіне. (Апладысменты).

У ленінскім комсамоле звыш 5 мільёнаў членаў. Не ўсе з іх з'яўляюцца вялікімі героямі. Ёсць многа і «маленькіх» людзей, якія не сёння, дык заўтра могуць стаць героямі. І вось, таварышы, дазвольце вітаць не толькі вялікіх герояў комсамола, але і ўсю масу, яго «маленькіх» людзей, якія таксама робяць для нашай соцыялістычнай рэволюцыі справу, як і героі, імёны якіх вядомы ўсёй краіне. (Бурныя апладысменты).

Таварышы, крыніцай сілы і магутнасці комсамола было, ёсць і будзе кіраўніцтва нашай большэвіцкай партыі, партыі Леніна—Сталіна.

Партыя большэвікоў стаяла ля вытокаў комуністычнага руху моладзі, ля калыбелі комсамола. Над арганізацыяй комсамола і над комуністычнай асветай рабоча-сялянскай моладзі працаваў Уладзімір Ільіч, працаваў і працуе таварыш Сталін. (Бурныя апладысменты).

Гісторыя комсамола неразрыўна звязана з гісторыяй соцыялістычнай рэволюцыі, з гісторыяй нашай большэвіцкай партыі.

Партыя ўзнімала моладзь на барацьбу з ворагамі совецкай улады ў годы грамадзянскай вайны. Яна мабілізоўвала моладзь на аднаўленне народнай гаспадаркі пасля скончэння грамадзянскай вайны. Наша партыя ўзнімала моладзь на барацьбу за соцыялістычную рэканструкцыю народнай гаспадаркі, за індустрыялізацыю і калектывізацыю краіны.

Партыя заклікала і падымала моладзь да авалодання большэвізмам, да авалодання вучэннем Маркса—Энгельса—Леніна—Сталіна, да асваення ўсёй сумы ведаў, якія накоплены чалавецтвам. Партыя выхоўвала комсамол у духу комунізма, абучала яго законам рэволюцыйнай барацьбы. Партыя ўзнімала комсамол на выкараненне ворагаў народа.

Партыя прывіла комсамолу высокія якасці — бясстрашнасць, адвагу, мужнасць, настойлівасць, большэвіцкую прынцыповасць.

Вось чаму комсамол дабіўся вялікіх поспехаў у сваёй рабоце. (Бурныя апладысменты).

Клопаты і ўвага нашай партыі да моладзі — гэта справа не выпадковая. Наша партыя заўсёды высока ацэньвала і ацэньвае ролю моладзі ў пабудове комуністычнага грамадства.

У асобе моладзі партыя бачыць свой малады рэзерв, які ідзе на змену старому пакаленню работнікаў.

Нашай моладзі належыць будучыня. Яна, моладзь, будзе адыгрываць рашаючую ролю ў пабудове комуністычнага грамадства.

Вось чаму большэвіцкая партыя і совецкая ўлада прадастаўляюць моладзі ўсе магчымасці развіцця яе талентаў і ўцягнення ў палітычнае, грамадскае, гаспадарчае і культурнае жыццё і працу.

Нашай моладзі забяспечана права на працу, права на асвету, права на культурны адпачынак.

Нашай моладзі адкрыты дзверы ўсіх вышэйшых навучальных устаноў, прадастаўлены магчымасці вывучаць і асвойваць усе заваяванні і дасягненні культуры.

Партыя лічыць комсамол сваім верным памочнікам і баявым рэзервам, з якога яна чэрпае актыўных і адданых барацьбітоў для ўсіх участкаў соцыялістычнага будаўніцтва. (Бурныя апладысменты).

Моладзь у нас — велізарная сіла. Яна мае вялікую ўдзельную вагу ва ўсіх галінах народнай гаспадаркі. З поспехамі моладзі і з яе ўдарнай, стаханаўскай работай звязана асваенне новай тэхнікі, асваенне ўсіх багаццяў, якія мае наша краіна, ад цэнтра да далёкіх ускраін.

З поспехамі моладзі звязаны нашы перамогі і дасягненні ў галіне калектывізацыі сельскай гаспадаркі.

Вядома роля комсамола ў справе асваення новай сельскагаспадарчай тэхнікі — трактараў, камбайнаў і іншых складаных сельскагаспадарчых машын.

Моладзь адыгрывае выключную ролю ва ўздыме культурнага фронта, у совецкім мастацтве, навуцы, літаратуры.

Ганаровы абавязак абучэння і выхавання падрастаючага пакалення амаль цалкам знаходзіцца ў руках моладзі і комсамола ў асобе арміі народных настаўнікаў.

Па свайму натуральнаму, узроснаму становішчу моладзь адыгрывае выключную ролю ў абароне нашай радзімы — у нашай арміі, у нашым флоце, у нашай авіяцыі.

Калі прагледзіш пройдзены комсамолам шлях, відаць, што поспехі комсамола вялікія. Але я тут павінен сказаць і аб ценявым баку гэтых поспехаў. Гэтых поспехаў было-б значна больш, яны былі-б больш значнымі і ўсебаковымі, калі-б не буйныя недахопы ў рабоце і не тыя сур'ёзныя памылкі Цэнтральнага Камітэта ВЛКСМ, якія ён дапусціў у апошні час у справе ідэйнага выхавання моладзі, у справе выкрыцця варожых элементаў у комсамоле і ачышчэння ад іх комсамола, у справе вылучэння новых кадраў комсамольскіх работнікаў на кіруючую работу.

Гэтыя недахопы ў рабоце Цэнтральнага Камітэта ВЛКСМ звязаны з вядомай пераацэнкай сваіх поспехаў. Таварыш Сталін няспынна вучыць усіх нас, і ў тым ліку комсамол, што поспехі маюць свой адваротны бок, што пераацэнка поспехаў цягне за сабою зазнайства і самазахапленне, што ва ўмовах усхвалення з боку адданых сваім шэфам людзей, ва ўмовах бесперапынных патокаў прывітанняў, пажаданняў, рапартаў і т. п. у кіраўнікоў часамі траціцца пачуццё меры, яны перастаюць бачыць недахопы, яны перастаюць правільна разумець цану нашых поспехаў, цвяроза адносіцца да акружаючага.

Трэба прама сказаць, што ворагі партыі і комсамола вельмі моцна карысталіся тым, што некаторыя работнікі комсамола аказаліся падкімі на ўсякага роду лісліваcць і пахвалу. Ворагі карысталіся гэтым для таго, каб усыпіць пільнасць комсамольскіх кадраў і беспакарана праводзіць сваю гнусную, падрыўную, шкодніцкую работу.

Што датычыць асобай спецыфікі прыёмаў варожай работы ў комсамоле, неабходна ўказаць, што ворагі народа нашчупалі адно з найбольш слабых месц комсамола — быт, абвяшчаючы быт «прыватнай справай». Яны прабавалі спакушаць кадры комсамола шляхам маральнага разлажэння — п'янкі, сабутыльніцтва, «прыяцельскія» адносіны. Усё гэта было пушчана ворагамі ў ход для таго, каб, разлагаючы комсамольцаў маральна, — разлажыць іх і палітычна, падрываючы іх маральную ўстойлівасць, — падарваць устойлівасць і палітычную. Пры недахопе самакрытыкі, пры недахопе калектыўнасці ў кіраўніцтве, пры схільнасці многіх комсамольскіх кіраўнікоў да пахвалаў і самазахаплення — падобны метад варожай работы нанёс вялікую шкоду комсамолу. Я павінен прама сказаць, што вынікі гэтай варожай дзейнасці яшчэ не зусім зжыты ў комсамоле.

Святкаванне дваццацігоддзя комсамола дае права і абавязвае нас не толькі ацаніць пройдзены шлях, але і намеціць чарговыя задачы і паглядзець, што неабходна дарабіць і выправіць, каб паспяхова гэтыя задачы выканаць.

Комсамол мае не толькі слаўную гісторыю, але і яшчэ больш слаўную будучыню. У гэтым ні ў каго з нас няма сумнення. Але, каб з большымі поспехамі і энергіяй рушыцца наперад, неабходна ясна бачыць, што перашкаджае комсамолу і тармозіць яго рух наперад.

Таварышы, у рэзультаце наяўнасці элементаў бясклопатнасці і самасупакоенасці ў комсамоле, асабліва сярод кіруючых работнікаў Цэнтральнага Камітэта ВЛКСМ, пацярпела ідэйная асвета членаў комсамола, пацярпеў ідэйны і палітычны рост кадраў. Упушчанае неабходна навярстаць. Цэнтральны Камітэт нашай партыі ўпэўнен, што з дапамогаю ўсёй масы комсамольцаў, усіх комсамольскіх арганізацый гэтыя памылкі і недахопы будуць выпраўлены, выпраўлены энергічна і рашуча для таго, каб узняць работу комсамола на яшчэ больш высокую ступень. (Апладысменты).

Я хацеў-бы закрануць пытанні ідэйнай, палітычнай асветы комсамольскіх мас. Факт, што справа з палітычнай асветай у комсамоле абстаіць далёка не добра. Тут яшчэ вельмі многа шуміхі, многа паказнога, неглыбокага. У той-жа час, таварышы, кожны бачыць цяпер, да чаго прыводзіць недаацэнка значэння тэорыі і тэарэтычная адсталасць нашых кадраў.

Задача партыі і комсамола заключаецца ў тым, каб выхаваць з кожнага комсамольца ідэйна загартаванага байца, умеючага разбірацца ў палітычных і ў практычных пытаннях.

Абавязак комсамола заключаецца ў тым, каб цэнтральная задача, якая была пастаўлена перад комсамолам Уладзімірам Ільічом Леніным — вучыцца комунізму! — каб гэта задача была ператворана ў жыццё, каб вучэнне марксізма-ленінізма стала здабыткам кожнага актыўнага комсамольца. Трэба распаліць у радах комсамола густ да тэорыі.

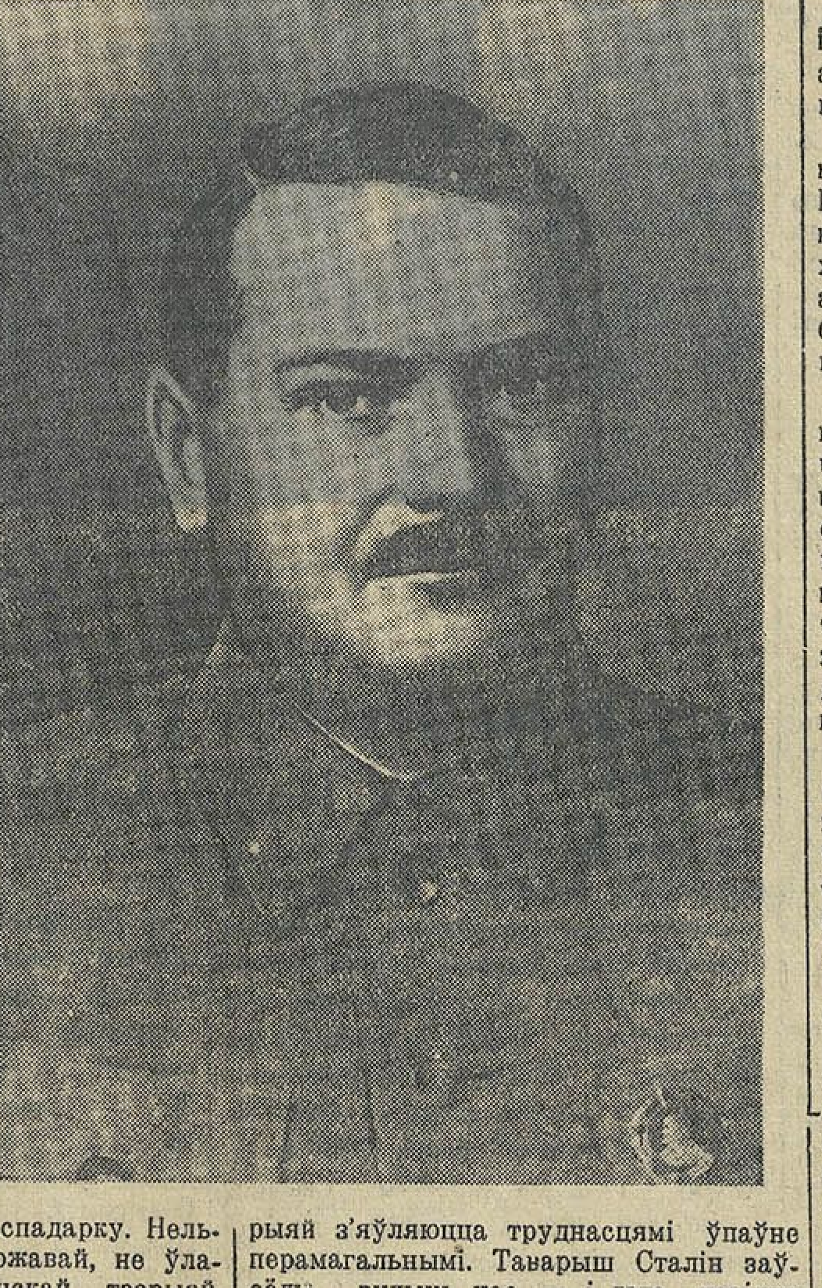

Вы з'яўляецеся будучымі кіраўнікамі нашай соцыялістычнай дзяржавы, а частка з вас ужо з'яўляецца кіраўнікамі розных участкаў дзяржаўнай работы. З кожным днём колькасць кіруючых комсамольскіх кадраў, занятых на розных пастах дзяржаўнай гаспадарчай, кааператыўнай і іншай работы, будзе расці. Гэта абавязвае комсамол, і ў першую чаргу яго кадры, узяцца па-сапраўднаму за авалоданне марксісцка-ленінскай тэорыяй.

Наша совецкая дзяржава накіроўвае ўсе галіны гаспадаркі і культуры, у тым ліку і сельскую гаспадарку. Нельга кіраваць такой дзяржавай, не ўладаючы марксісцка-ленінскай тэорыяй, г. зн. ведамі законаў грамадскага развіцця, законаў рабочага руху, законаў соцыялістычнай рэволюцыі і ўменнем карыстацца тэорыяй для рэволюцыйнай практычнай дзейнасці.

Бо кіраваць, як нас вучыць таварыш Сталін, гэта значыць умець не толькі бачыць тое, што робіцца навокал, не толькі ўмець рэгістраваць падзеі, але і ўмець прадбачыць, г. зн. умець бачыць падзеі не толькі ў іх цяперашнім стане, але і прадбачыць іх развіццё, умець зразумець, куды яны растуць.

Прадбачанне немагчыма без ведання законаў развіцця. Практыка аказваецца сляпой, калі яна не асвятляецца тэорыяй. Да якіх шкодных вынікаў прыводзіць забыццё і пагарда да тэорыі, — аб гэтым гаворыць увесь вопыт нашай барацьбы і работы. Пэўная частка кадраў, найменш загартаваная ў палітыцы і невуцкая ў галіне тэорыі, аказалася падхопленай на буксір варожымі элементамі і стала здабычай фашысцкіх разведак і іх трацкісцка-бухарынскай і буржуазна-нацыяналістычнай агентуры.

Гэты ўрок мы ніколі не павінны забываць. З яго павінны быць зроблены ўсе неабходныя вывады.

Ідэйная загартоўка, тэарэтычная падкоўка комсамольскіх кадраў дазволіць ім паспяхова вырашаць усе практычныя задачы комсамола па комуністычнай асвеце і выхаванню маладога пакалення рабочых, калгаснікаў, совецкай інтэлігенцыі.

Таварыш Сталін на лютаўска-сакавіцкім Пленуме ЦК ВКП(б) гаварыў, што калі-б мы змаглі нашы кадры падрыхтаваць ідэалагічна і загартаваць іх палітычна так, каб яны сталі ўпаўне зрэлымі ленінцамі-марксістамі, здольнымі вырашаць без сур'ёзных памылак пытанні кіраўніцтва краінай, то гэтым мы-б вырашылі дзевяць дзесятых усіх нашых задач. Вось чаму лозунг — авалодаць большэвізмам — мы павінны з лозунга ператварыць у сапраўднасць. Гэта — жыццёвая і першачарговая задача комсамольцаў. Ворагам удавалася зацягваць у свае сеці некаторыя кадры, у тым ліку і комсамольскія, іменна ў сілу тэарэтычнай і палітычнай адсталасці гэтых кадраў.

Не ўсе нашы людзі ведаюць сабе цану і не заўсёды яны ведаюць сапраўдную цану ворагам. Авалоданне перадавой рэволюцыйнай тэорыяй, якой з'яўляецца марксізм-ленінізм, надае нашым практыкам несакрушальную сілу і ўпэўненасць у сваіх дзеяннях. Авалоданне большэвізмам дапаможа нашым кадрам зразумець, на якую вышку яны пастаўлены гісторыяй. Яны зразумеюць і ўсвядомяць вялікае дастоінства і гонар совецкага грамадзяніна, совецкага работніка. Яны будуць ведаць сваю цану і сапраўдную цану нашых ворагаў. Зразумеюць, што ўся гэта фашысцка-белагвардзейская мразь, — яна-ж падмёткі совецкага комсамольца не варта! (Апладысменты).

Таварышы, неацанімую дапамогу ў гэтых адносінах акажа нашым кадрам выдатная кніга, — я маю на ўвазе «Кароткі курс гісторыі Усесаюзнай Комуністычнай партыі (большэвікоў)». У гэтай выдатнай кнізе злучаны і з прадзельнай яснасцю выкладзены асноўныя палажэнні марксісцка-ленінскага вучэння. «Кароткі курс гісторыі ВКП(б)» прадстаўляе з сябе сапраўдную энцыклапедыю асноўных ведаў у галіне марксізма-ленінізма.

Цэнтральны Камітэт партыі і асабіста таварыш Сталін далі ў рукі партыі, комсамола, у рукі працоўных гэту новую магутную ідэйную зброю большэвізма, каб дапамагчы ідэйнаму ўзбраенню нашых кадраў.

«Кароткі курс гісторыі ВКП(б)» павінен стаць настольнай кнігай для кожнага партыйца і комсамольца.

Мы павінны распаліць густ да тэорыі ў комсамольцаў, павінны растлумачыць кожнаму комсамольцу, што тэорыя — справа нажыўная. У нас многія баяцца тэорыі. Гэта звязана з тым, што многія нашы прапагандысты былі буквaедамі і начотчыкамі, тэорыю не звязвалі з жыццём, выкладалі яе, як адцягненую, сухую матэрыю. Між тым, таварышы, труднасці авалодання тэорыяй з'яўляюцца труднасцямі ўпаўне перамагальнымі. Таварыш Сталін заўсёды вучыць нас, — і гэта павінна быць асноўным нашым правілам, — што тэорыяй авалодаць не цяжка, было-б толькі жаданне, настойлівасць і цвёрдасць характару для дасягнення пастаўленай мэты — і тэорыя ў вас у руках.

Няма такіх ведаў, якімі не мог-бы авалодаць большэвік, большэвічка, комсамолец, комсамолка, калі яны як след гэтага захочуць.

Прапаганда і ідэйнае выхаванне ў комсамоле да гэтага часу былі арганізаваны няправільна. Ставілася стаўка на **колькасць** гурткоў у страту **якасці.** Наравілі ўсіх ахапіць гуртковай работай, забываючы аб галоўным метадзе палітыка-выхаваўчай работы, даўно правераным на вопыце старага пакалення большэвікоў, — аб метадзе індывідуальнай палітычнай самаадукацыі. У людзей убівалі веру ва ўласныя сілы, у магчымасць вывучаць тэорыю па-за гурткамі, самастойна. Шматлікія гурткі перапаўняліся кадрамі малападрыхтаваных прапагандыстаў, здольных зачастую вульгарызаваць і апашляць асноўныя палажэнні марксізма-ленінізма і заблытваць тым самым сваіх слухачоў.

Комсамол павінен прарабіць вельмі сур'ёзны паварот у галіне прапаганды, паставіўшы стаўку на якасць, на індывідуальную работу комсамольцаў з кнігай, на шырокае скарыстанне друку ў справе прапаганды. Трэба аднавіць веру ў кожнага комсамольца ў тое, што ён і па-за гуртком можа авалодаць вучэннем марксізма-ленінізма таксама, як ён авалодвае хіміяй, вышэйшай матэматыкай, біялогіяй і іншымі навукамі. Трэба скараціць колькасць гурткоў, аднавіўшы, як галоўны метад ідэйнага выхавання, метад самастойнай работы комсамольцаў над марксісцка-ленінскай кнігай. Партыя і комсамол прыдуць на дапамогу комсамольцам, вывучаючым марксізм-ленінізм, кваліфікаванай кансультацыяй, выданнем марксісцка-ленінскай літаратуры, адказамі на пытанні, узнікаючыя ў працэсе вывучэння, лекцыямі і т. д.

Трэба прывіць у кожнага актывіста веру ў магчымасць самастойнага авалодання асновамі марксізма-ленінізма і тады справа ідэйнага выхавання комсамола быстра пойдзе наперад.

Таварышы, у сувязі з задачамі тэарэтычнай і палітычнай падкоўкі комсамольскіх кадраў, я хацеў некалькі слоў сказаць аб ролі комсамольскай інтэлігенцыі.

Комсамольскія кадры прадстаўляюць вельмі важную частку нашай совецкай інтэлігенцыі. Велізарную армію совецкай інтэлігенцыі складаюць кадры партыйнага, дзяржаўнага, профсаюзнага комсамольскага апарата, кадры нашай арміі і флота, служачыя нашых устаноў, настаўніцтва, урачы, аграномы, гандлёвыя і кааператыўныя работнікі, а таксама кадры, падрыхтоўваемыя для гэтай работы ў навучальных установах, наша навучаючаяся моладзь. Гэта зусім новая інтэлігенцыя, падобнай якой няма ні ў адной краіне свету. Гэта — учарашнія рабочыя і сяляне і сыны рабочых і сялян, якія вылучыліся на камандныя пасты. Без сваёй інтэлігенцыі мы не можам паспяхова кіраваць дзяржавай. Праз яе рабочы клас вядзе сваю ўнутраную і знешнюю палітыку.

Няма чаго граху ўтойваць, у комсамоле (ды і не толькі ў комсамоле) былі шырока распаўсюджаны старыя антыленінскія, у корні няправільныя погляды на інтэлігенцыю, якія выражаюцца ў пагардлівым трэтыраванні служачых, навучаючыхся, у недаацэнцы ідэйна-палітычнай работы сярод інтэлігенцыі, як людзей другога сорту: гэта, моў, людзі не прайшоўшыя заводскага горніла, без мазалёў на руках. Учарашняга стаханаўца, які выйшаў у людзі, стаў дырэктарам прадпрыемства або інжынерам, пачынаюць трэтыраваць, як чалавека, «адарваўшагася» ад рабочых. Трэтыруюць вузаўцаў, хаця ў вышэйшых навучальных установах у нас вучацца дзеці рабочых і сялян.

Гэтыя дзікія, прама-такі хуліганскія і небяспечныя для совецкай дзяржавы адносіны да інтэлігенцыі неабходна выкараніць.

Неабходна ўзброіць совецкую інтэлігенцыю ведамі марксізма-ленінізма. Без гэтай умовы нельга свядома накіроўваць практычную дзейнасць. Той, хто не ўмее звязаць сваёй работы з агульнымі задачамі соцыялістычнага будаўніцтва, — не можа ведаць, куды весці справу, працуе ўсляпую.

Вось чаму комсамолу неабходна павярнуць сваю ўвагу да совецкай інтэлігенцыі. Гэта не азначае, што комсамол павінен аслабіць увагу да рабочай і сялянскай моладзі. Але гэта значыць, што комсамол павінен разгарнуць ідэйна-палітычную і арганізацыйную работу сярод совецкай інтэлігенцыі, служачых і навучаючайся моладзі, чым да гэтага часу ён займаўся крайне недастаткова.

Калі гаварыць аб інтэлігенцыі з пункту гледжання перспектывы нашага развіцця, то наша задача заключаецца ў тым, каб усіх рабочых і сялян зрабіць адукаванымі. Пройдзе нямнога год і сямігадовая асвета стане ўсеагульным здабыткам народа.

Веды, асвета павінны высока цаніцца ў краіне соцыялізма.

Стала быць, у рабоце комсамола на першы план высоўваюцца пытанні ідэйнай і палітычнай загартоўкі комсамольскіх кадраў. Авалоданне большэвізмам дае магчымасць вырашаць яшчэ больш паспяхова, чым да гэтага часу, задачу авалодання тэхнікай. Кадраў, асвоіўшых тэхніку, у нас нехапае. З-за недахвату вопытных кадраў мы не выціскаем яшчэ з нашай перадавой тэхнікі, з нашых першакласных фабрык і заводаў усяго, што яны могуць даць. Вы не горш мяне ведаеце, што ёсць цэлы рад галін прамысловасці, у якіх інжынераў і тэхнікаў трэба шукаць днём з агнём. Узяць, хоць-бы, да прыкладу, паліграфічную прамысловасць, дзе ў буйных прадпрыемствах на 3—4 тысячы працуючых налічваецца толькі некалькі інжынераў і тэхнікаў.

Задача падрыхтоўкі кадраў, авалодаўшых тэхнікай, задача падрыхтоўкі спецыялістаў ва ўсіх галінах гаспадаркі і культуры астаецца адной з нашых важнейшых задач. Развіццё індустрыі, буйнага соцыялістычнага земляробства патрабуе новых кадраў, у дасканаласці ўладаючых тэхнікай, і комсамол павінен дапамагчы партыі гэту задачу паспяхова вырашыць.

Комсамол павінен шырэй і смялей падрыхтоўваць і вылучаць людзей перадавой навукі. Таварыш Сталін у прамове на прыёме работнікаў вышэйшай школы ў Крэмлі ўказваў, што будучае навукі знаходзіцца ў руках моладзі ад навукі. Авалодваць вышынямі навукі, быць не руцінерамі, а наватарамі, людзьмі, умеючымі ў навуцы ламаць устарэлыя традыцыі і рухаць яе наперад — вось задача моладзі. А для гэтага трэба авалодаць вышынямі навуковых ведаў. Комсамол павінен ва ўсіх галінах павесці справу так, каб праз год-два ў ліку падарункаў мацеры-радзіме ад комсамола былі-б і такія падарункі, як тэарэтычныя працы па марксізму-ленінізму, высокакваліфікаваныя навуковыя і прапагандысцкія кадры. Зараз аб такіх падарунках пакуль не чуваць. Такія кадры навуковых работнікаў, ведаючых марксісцка-ленінскую тэорыю, комсамол павінен стварыць. Пакуль-што з гэтым слаба ў комсамола.

Некалькі слоў аб унутрыарганізацыйных задачах комсамола.

Комсамол павінен няязмерна больш, чым гэта рабілася да гэтага часу, прывіваць усім членам комсамола і ўсёй масе моладзі асновы арганізаванасці і дысцыплінаванасці. Гэтых якасцей многім комсамольскім арганізацыям нехапае. Расхлябанасць у адносінах комсамольскай гаспадаркі, арганізацыйная рыхласць, расхістанасць дысцыпліны мае яшчэ месца ў многіх арганізацыях комсамола.

Неабходна поўнасцю ўлічыць урокі, вынікаючыя з фактаў пранікнення варожых элементаў у комсамол праз маральнае разлажэнне комсамольскіх работнікаў. Комсамольскі актыў яшчэ цясней павінен звязацца з масамі моладзі. Комсамольскі актыў не павінен свой быт будаваць на водшыбе ад масы, як гэта бывала да гэтага часу, калі актывісты абасабляліся ў быту ад жыцця мас моладзі, жылі нібы як на хутарах. Такія высокамерна-барскія адносіны ў частцы актывістаў да мас моладзі трэба выкараняць, а носьбітаў іх выкрываць.

Для таго, каб быць важаком мас моладзі, комсамольскі актыў павінен жыць і працаваць разам з моладдзю, з яе жыццём, працай, досугамі, з яе забавамі, з яе труднасцямі, горасцямі і радасцямі. Актыў павінен лезці туды, дзе бывае моладзь, нястомна асвечваць і арганізоўваць яе.

Комсамол павінен сачыць за тым, каб прынцыпы калектыўнага кіраўніцтва ў комсамоле не парушаліся, каб была забяспечана большэвіцкая крытыка і самакрытыка недахопаў работы. Прытупленне ў частцы актыва густу да крытыкі і самакрытыкі — вельмі небяспечная рэч. Яно вядзе да акасцянення кадраў. А перад вамі стаіць задача бесперапыннага паляпшэння ўсёй нашай работы. Вам прадстаіць задача паляпшэння дзяржаўнага апарата, — у совецкім апараце яшчэ многа недахопаў, бюракратызма, валакіты, жульніцтва, шкодніцкіх адносін да соцыялістычнай уласнасці і т. д.

Вы павінны смялей вылучаць комсамольскія кадры на кіруючую комсамольскую работу, не даваць ім застойвацца. У нас зараз ёсць 25—26-гадовыя дырэктары прадпрыемстваў і кіраўнікі буйнейшых навуковых і навучальных устаноў, даследчых інстытутаў, кіраўнікі розных галін прамысловасці. І гэтыя маладыя людзі з поспехам асвойваюць справу. Гэты факт паказвае, што вам няма чаго баяцца вылучэння моладзі. Комсамол павінен зрабіць усё неабходнае, каб людзі ў яго арганізацыях не перастойвалі, бо перастой людзей прывядзе да загнівання. Чым хутчэй комсамольскія кадры пройдуць усе ступені работы, пачынаючы з нізавой ячэйкі да абкома, Цэнтральнага Камітэта комсамола і т. д., тым быстрэй будуць расці рэзервы для вылучэння на кіруючую партыйную і дзяржаўную работу маладых работнікаў, поўных большэвіцкай энергіі і агню, і тым больш будзе магчымасцей уцягваць растучых комсамольцаў у партыю.

Трэба перамагчы шкодны прадрассудак, калі «старыя» комсамольцы, якім няма яшчэ трыццаці год, пачынаюць глядзець на дваццаці-дваццацідвухгадовых, як на младзенцаў.

Вазьміце для прыкладу старую большэвіцкую гвардыю. Прадстаўнікі старой большэвіцкай гвардыі вялі ўжо ў 19—20 год велізарную партыйную работу. А ў вас зараз зачастую дваццацігадовых маладых людзей лічаць жоўтаротымі птэнцамі, не пускаюць іх у партыю. Гэта груба няправільна. Няма ніякіх сумненняў, што нашы маладыя людзі ўпаўне могуць спраўляцца з вельмі адказнымі ўчасткамі работы па дзяржаўнаму кіраванню, па кіраўніцтву гаспадаркай і т. д.

Трэба ўзняць работу сярод дзяўчат. Яна яшчэ вельмі слабая. У некаторых праслойках комсамола існуюць прама няправільныя адносіны да вылучэння дзяўчат. Я думаю, што цяпер, пасля выдатнага гераічнага пералёту таварышаў Грызадубавай, Осіпенка і Расковай, які мае не толькі практычнае, але і глыбока прынцыповае палітычнае значэнне, — цяпер, пасля гэтага прыкладу, нашым дзяўчатам лягчэй будзе прасоўвацца наперад. Дзяўчаты — велізарная сіла ў комсамоле. Трэба, каб комсамольскія арганізацыі не трымалі гэту сілу пад спудам, а далі-б магчымасць дзяўчатам праявіць сябе ва ўсіх галінах комсамольскай работы.

У заключэнне я хачу напомніць аб пярвейшым абавязку комсамола — аб яго ўдзеле ў справе ўмацавання абароны СССР.

Таварышы, аб неабходнасці і важнасці ўмацавання абароны СССР гаворыць уся міжнародная абстаноўка. Ужо разгарэлася другая імперыялістычная вайна за новы перадзел свету, пачатая агрэсіўнымі фашысцкімі дзяржавамі. У гэтай вайне агрэсіўным дзяржавам дапамагаюць капітулянцкія паводзіны, так называемых, «вялікіх» дэмакратычных краін, якія сваёй палітыкай пракладваюць дарогу фашызму, здаючы адну пазіцыю за другой. На парадку дня міжнародных адносін пастаўлен фашысцкі бот і нам неабходна зрабіць з гэтага ўсе практычныя вывады. У перыяд, калі міжнародныя прававыя нормы і адносіны ператвараюцца ў клачкі паперкі і папіраюцца грубай сілай, мы павінны быць асабліва моцнымі. Ваенная магутнасць совецкай дзяржавы з'яўляецца самай магутнай гарантыяй ад нападу на СССР звонку. Хасанскія падзеі і гераічныя подвігі нашых далёкаўсходнікаў у баях з японскімі самураямі пры Хасане асабліва павучальны ў гэтых адносінах. Яны лішні раз напамінаюць, што для ворагаў совецкай дзяржавы небескарысна бывае **перакананне на базе прымушэння. (Бурныя апладысменты).**

Японскія самураі ўсяляк дабіваліся магчымасці перакацацца ў тым, што Совецкі Саюз краіна моцная. Мы аказаліся вымушанымі гэты наглядны ўрок ім даць. Тым самым мы папярэдзілі ўсіх ахвотнікаў ваяваць з Совецкім Саюзам, што такога роду ўрокі паследуюць ва ўсіх выпадках, калі на нас будуць совацца з таго або іншага боку. **(Апладысменты).**

Каб адбіць раз і назаўсёды ахвоту савацца да нашых граніц і шчупаць нашы сілы, мы абавязаны няспынна клапаціцца аб далейшым удасканальванні нашай арміі, флота і авіяцыі. Мы павінны і надалей мець першакласную армію, першакласную артылерыю, першакласную авіяцыю і Ваенна-Марскі флот. Мы павінны страляць далей і лепш за ўсіх, мы павінны лётаць далей, вышэй і быстрэй за ўсіх! У вырашэнні гэтай задачы комсамол будзе адыгрываць выключную ролю. І няма ніякага сумнення ў тым, што комсамол з задачай аснашчэння нашай арміі і флота самымі сучаснымі сродкамі абароны і авалодання ваеннай тэхнікай справіцца і справіцца паспяхова. **(Апладысменты).**

Таварышы, дазвольце пажадаць ленінскаму комсамолу далейшых поспехаў у яго труднай і слаўнай рабоце па ўмацаванню соцыялізма, па ўмацаванню магутнасці нашай вялікай радзімы.

Таварышы комсамольцы і комсамолкі! Авалодвайце вучэннем марксізма-ленінізма, яшчэ мацней вучыцеся комунізму, узбройвайцеся ведамі, выхоўвайце сябе і нашу моладзь у духу бязмежнай любві да партыі, да радзімы, да таварыша Сталіна. **(Апладысменты).**

Няхай-жа жыве і мацнее на страх ворагам і на шчасце нашай радзімы совецкая моладзь!

Няхай жыве наша слаўнае пяцімільённае комсамольскае племя!

Няхай жыве большэвіцкая партыя і вялікі прадаўжальнік справы Леніна—таварыш Сталін! **(Бурныя апладысменты).**

ЖЫЦЦЁ ЧЫРВОНАЙ АРМІІ

РАВЕСНІКІ КАСТРЫЧНІКА ЗА ВУЧОБАЙ

У прасторным, светлым пакоі размясціліся маладыя байцы — равеснікі Кастрычніка. Групавод тав. Дзееў праводзіць палітзаняткі на тэму: «Партыя большэвікоў — правадыр і арганізатар перамог Кастрычніцкай соцыялістычнай рэволюцыі».

На першае заданае групаводам пытанне адказвае чырвонаармеец тав. Нечаеў. Ён гаворыць аб сталінскім адзінстве большэвіцкай партыі, якое забяспечвае перамогу Кастрычніцкай соцыялістычнай рэволюцыі ў СССР. Яго дапаўняе баец тав. Гразноў, ён гаворыць аб вялікай ролі Леніна і Сталіна ў арганізацыі перамогі Кастрычніцкай пролетарскай рэволюцыі. Палітзаняткі праходзяць жыва і цікава. Вось падняўся баец тав. Іваноў, ён расказвае аб здрадніцтве Каменева і Зіноўева, заклятых ворагаў рабочага класа.

Так захапляюча, цікава праходзіць першая гадзіна заняткаў. У другой гадзіне групавод абвяшчае слухачам новую тэму: «Міжнароднае значэнне Кастрычніцкай соцыялістычнай рэволюцыі і перамог соцыялізма ў СССР».

Пачалося растлумачэнне. У канцы заняткаў у байцоў паўстала многа пытанняў.

На ўсе пытанні тав. Дзеевым даны ясныя, вычарпальныя адказы. Добрым ізлажэннем матэрыялаў, прыводзімымі прыкладамі і фактамі тав. Дзееў выклікае вялікі інтарэс у байцоў да заняткаў.

На стрэльбішчы

Цір. Група маладых байцоў, равеснікаў Кастрычніка,—на зыходнай пазіцыі. Малодшы камандзір тав. Жаркоў займаецца з чырвонаармейцамі наводкай са станка. Па тэорыі стралковай справы і балістыцы займаецца з байцамі малодшы камандзір Жыркоў.

— Лёжа, з прымяненнем рэмня, заражай,—падае каманду лейтэнант тав. Хітроў.

Відаць, што байцы перад стральбой уяснілі задачу. Цяпер яны правільна страляюць, метка паражаюць мішэні. Вось страляюць тт. Трубічаў і Глушкоў. Выкананне ў іх выдатнае. З 30 магчымых — 30 ачкоў. Прыкладу Глушкова і Трубічава следуюць тт Семенкоў, Сцепанаў і іншыя равеснікі Кастрычніка.

***

Непадалёку ад байцоў размясціліся баявыя падругі — жонкі камандзіраў. Яны таксама вучацца метка страляць, метка паражаць мішэні. Сярод жанчын лепшымі стралкамі з'яўляюцца тт. Мядзведзева, Грудзінская, Маставая, Карнілава і Іванова. Яны заўсёды выконваюць задачы на выдатна.

Ів. ЗАІЧКІН.

Малодшы камандзір т. Чырыкін затрымаў шпіёна

Малодшы камандзір комсамолец тав. Чырыкін выконваў абавязкі старшага дазорнага. Ён асцярожна хадзіў вакол ахоўваемага ім аб'екта Дайшоўшы да прапускной будкі. Чырыкін заўважыў невядомага чалавека. Парашыў спыніцца. Невядомы расказаў дазорнаму што прыехаў з горада і па шляху ў яго выцягнулі ўсе дакументы і грошы. Ён заявіў, што хоча паступіць на работу, зарабіць грошай і паехаць дамоў.

Тав Чырыкін прымусіў незнаёмага следваць у штаб. У часе вобыску ў затрыманага былі знойдзены розныя дакументы і вялікая сума грошай, зашытых у падкладцы паліто. Пасля высвятлілася, што невядомы з'яўляецца шпіёнам які меў заданне зрабіць дыверсійны акт.

За праяўленую пільнасць камандаванне часці абвясціла тав. Чырыкіну падзяку.

Здабытае шчасце

Днямі я атрымаў пісьмо з Далёкага Усхода ад свайго сына Міхаіла.

«Дарагі бацька! — піша ён. — Ваш сын, як і тысячы іншых байцоў Чырвонасцяжнага Далёкаўсходняга фронта, не дапусціць ворагаў на свяшчэнную совецкую зямлю. Моц нашай зброі вораг нядаўна зведаў З імем вялікага Сталіна мы так білі самураяў, што яны век будуць памятаць гэты ўрок»

Мы, бацькі, бязмерна ўзрадаваліся. Сын дастойна абараняе нашае мірнае жыццё, з'яўляецца верным вартавым совецкіх граніц Не менш узрадваўся і малодшы мой сын Сцяпан. Ён, шчаслівы, як ніколі, пайшоў на прызыўную камісію, каб яго залічылі ў Чырвоную Армію.

— Пайду на дапамогу брату, — гаварыў ён.

Цяпер Сцяпан—танкіст. Абодва мае сыны—комсамольцы. Яны ў патрэбную мінуту не пашкадуюць сябе за нашу цудоўную радзіму, за выдатнае жыццё.

Я да рэволюцыі быў непісьменным Зараз з'яўляюся членам раённага выканаўчага камітэта, мае дзеці вучацца ў няпоўнай сярэдняй школе.

У калгасе я працую звеннявым па бульбе. У гэтым годзе мы змаглі дабіцца сярэдняга ўраджаю па калгасу 1 300 пудоў з кожнага гектара. Высокі ўраджай забяспечвае багатыя працадні.

За апошнія годы ў нас выраслі выдатныя стаханаўцы Сцяпан Качан. Аўдоцця Дубень Марфа Шаршань, Ганна Дайнека, Дзмітрый Батэль і Фама Дайнека на ўсіх работах перавыконваюць нормы выпрацоўкі ў паўтара-два разы Такіх у калгасе многа.

Мы радасна сустракаем вялікае свята Поўнасцю выканалі свае абавязацельствы перад дзяржавай Здалі мяса, разлічыліся па грашовых плацяжах. У хатах калгаснікаў ярка гарыць электрычнасць Мы маем свой паравы млын, цыркулярку сукнавальню У мінулым годзе пабудавалі канюшню на 100 коней, цяпер — кароўнік на 80 галоў.

Перамог многа. І ўсе яны атрыманы дзякуючы большэвіцкай партыі. дзякуючы штодзённым клопатам вялікага Сталіна.

Матвей ШЭРШАНЬ,
звеннявы па бульбе калгаса «Большэвік», Барысаўскага раёна.

Комсамольцы-выдатнікі баявой і палітычнай вучобы Беларускай Асобай Ваеннай Акругі (злева направа) першы рад: А. В. Марачкін, І. І. Міронаў, другі рад — В. А. Праватараў, А. Е. Байкін, А. М. Яшкоў, І. Е. Караньков, А. Г. Звездзін і І. І. Стрыжоў.
Фото С. Грына.

РЭСПУБЛІКА СУСТРАКАЕ ВЯЛІКАЕ СВЯТА

⊙ Працоўныя БССР радасна сустракаюць XXI гадавіну Кастрычніцкай соцыялістычнай рэволюцыі У гарадах і раёнах ідуць апошнія падрыхтаванні да ўрачыстасцей. Упрыгожваюцца прадпрыемствы, клубы, плошчы, вуліцы. Учора ў Менску ўпрыгожваліся плошча імя Леніна, плошча Свабоды, сквер на Совецкай вуліцы, Дом профсаюзаў і т. д. На плошчы Свабоды ўстаноўлена вышка, на якой у вялікай чырвонай зорцы партрэты вялікіх правадыроў Леніна і Сталіна. Побач установлены мастацкія пано, паказваючыя байцоў гераічных народаў Іспаніі і Кітая, якія змагаюцца за сваю незалежнасць, супроць фашызма На абодвух баках уваходу ў сквер на Совецкай вуліцы — мастацка выкананыя гербы саюзных рэспублік.

У горадзе пануе надзвычайнае ажыўленне Ад самай раніцы да позняй ночы магазіны поўны пакупнікамі. Працоўныя купляюць святочныя абновы, партрэты правадыроў. кветкі.

⊙ У радзе гарадоў і раёнаў рэспублікі да святочных дзён прыўрочваецца адкрыццё новых культурна-бытавых установ. У дні свята ў Оршы адкрываецца сталінская вуліца. Горад узбагачваецца паўтара кіламетрамі новай водной магістралі. На прадпрыемствах Оршы разгарнулася спаборніцтва... У дні свята ... на лепшых стаханаўцаў прадпрыемстваў і калгасаў раёна.

⊙ Выдатны падарунак атрымаюць у дні свята жыхары Рагачова. Закончана будаўніцтва лазні ... на 60 месц і рамонт 48 жылых дамоў. На лесазаводзе імя Халтурына і на картоннай фабрыцы імя Сталіна ў дні свята арганізоўваюцца ўрачыстыя вечары-банкеты. 30 лепшых стаханаўцаў калгасных палёў запрошаны на свята ў горад.

⊙ Сем кіноперасовак у дні кастрычніцкага свята будуць абслугоўваць калгасы Бабруйскага раёна Калгаснікі Осаўскага і Рымавецкага сельсоветаў прагледзяць выдатныя гукавыя карціны — «Прафесар Мамлок», «Дэпутат Балтыкі». У радзе калгасаў будуць дэманстравацца кінофільмы «Волга-Волга», «На Далёкім Усходзе», «Пётр Першы», «Дачка радзімы» і іншыя У святочныя дні кіноперасоўкамі будуць абслужаны 38 калгасаў раёна.

⊙ Вялікі канцэрт будзе дадзен 7 лістапада ў плешчаніцкім раённым Доме соцкультуры. На вечары выступяць харавы, музыкальны і драматычны гурткі. 8 лістапада арганізоўваецца дзіцячы ранішнік, а вечарам будзе праведзен вялікі маскарад.

⊙ На пасёлку рэчыцкай запалкавай фабрыкі «Х Кастрычнік» прыводзяцца ва ўзорны, чысты і ўтульны выгляд рабочыя інтэрнаты У трохпавярховым доме скончана радыёфікацыя ўсіх пакояў. Пры інтэрнаце абсталяван чырвоны куток, дзе ў дні кастрычніцкага свята ... рабочыя весела і культурна правядуць свой час.

⊙ ... перадсвяточны гандаль прамтаварамі ... За апошнія дні ... прамтавараў, мануфактуры, гатовай вопраткі і інш. на 21 тысячу рублёў.

⊙ Для ўдзелу ў святкаванні XXI гадавіны Кастрычніка ў сталіцу БССР выязджае калгасніца звеннявая па ільну ... Лепельскага раёна т. М. Варошка Звяно т. Варошка дабілася ў гэтым годзе звыш 4 цэнт. ільнасемя з гектара і атрымала прэміі-надбаўкі 5 тыс. рублёў.

КАСТРЫЧНІЦКАЯ ДЭМАНСТРАЦЫЯ Ў МЕНСКУ

7 лістапада красачна аформленыя калоны працоўных сталіцы ордэнаноснай Беларусі бурлівымі патокамі зальюць вуліцы горада, адзначаючы магутнай дэманстрацыяй вялікае народнае свята.

Працоўныя Менска збіраюцца на зборных пунктах сваіх прадпрыемстваў да 9 гадзін 30 мінут.

У 10 гадзін 30 мінут выстрайваюцца калоны раёнаў.

Сталінскі раён строіцца на вуліцах Карла Маркса, Комсамольскай, Лекерта, Кірава і Варашылава. На плошчу Леніна калона выходзіць праз вуліцы Валадарскага і Совецкую.

Кагановіцкі раён строіцца на вуліцах Валадарскага, Інтэрнацыянальнай Рэспубліканскай і плошчы 25 Кастрычніка. На плошчу Леніна раённая калона выходзіць таксама праз вуліцы Валадарскага і Совецкую.

КАЛОНЫ ШКОЛЬНІКАЎ НА ДЭМАНСТРАЦЫІ ПРАЦОЎНЫХ МЕНСКА

Красачна, цікава будуць аформлены калоны школьнікаў Менска, якія прымуць удзел на дэманстрацыі працоўных сталіцы — Менска, Калона Сталінскага раёна будзе аформлена на тэму «Дружба народаў СССР», Кагановіцкага — «Совецкія дзеці — самыя шчаслівыя дзеці ў свеце» і калона Варашылаўскага раёна — на абаронную тэму. У дэманстрацыі прымуць удзел каля 10 тыс. школьнікаў 6—10 класаў г. Менска.

У кастрычніцкае свята ў шк... адбудуцца вечары з паказам ма... кай дзіцячай самадзейнасці. Так... сярэдняя школа пакажа пастан... «Разлом». Удзельнікі самадзей... прадэкламіруюць «Совецкі пашп... Маякоўскага, паэму «Аб Рыжым... тэлі» і т. д. Вучань І класа Абу... выканае рад музычных рэчаў ... скрыпцы Цікавую праграму пад... тоўвае танцавальны гурток.

ПАДРУЧНІК ПА ГІСТОРЫІ ВКП(б) НА БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ

Дзяржаўнае выдавецтва БССР 4 лістапада выпусціла з друку на беларускай мове першым тыражом у 35 тысяч экземпляраў «Кароткі курс гісторыі Усесаюзнай Комуністычнай партыі (большэвікоў). У лістападзе будуць выпушчаны яшчэ 115 тысяч экземпляраў.

Першы тыраж накіроўваецца для продажу ў раёны БССР.

ПРЭМ'ЕРА СПЕКТАКЛЯ „ЧАЛАВЕК З РУЖЖОМ“

Учора, па запрашэнню совецкіх і партыйных арганізацый, у Менск прыехаў Віцебскі дзяржаўны драматычны тэатр.

6 лістапада, напярэдадні вялікага свята, тэатр пакажа прэм'еру п'есы Н. Пагодзіна «Чалавек з ружжом».

Прэм'ера адбудзецца ў памяшканні Яўрэйскага дзяржаўнага тэатра БССР

Віцебскі тэатр прабудзе ў Менску 5—6 дзён.

ГУТАРКІ, ПАЛІТДНІ І ВЕЧА... У КАЛГАСАХ

Усенароднае свята ў калгасах, ... гасах і на прадпрыемствах Менс... раёна азнамяноўваецца новымі творчымі перамогамі, умацаваннем ... сава-абароннай работы. Набліж... свята адчуваецца на кожным кро...

Каля 800 агітатараў і прапага... стаў, вылучаных райкомам КП... расказваюць працоўным раёна аб г... дыёзных перамогах совецкага на... дасягнутых пад кіраўніцтвам па... Леніна—Сталіна. Ва ўсіх 6 калг... Каладзішчанскага сельсовета пр... дзены палітдні на тэму: «СССР і ... ны капіталізма».

5 лістапада ў калгасах раёна пр... дзяцца ўрачыстыя сходы і вечар... пастаноўкай дакладаў «XXI гада... Кастрычніцкай соцыялістычнай рэво... цыі». Райком партыі вылучыў 21 ... ладчыка з раённага партыйнага ... тыва.

НОВЫ КЛУБ ДРЭВААПРАЦОЎШЧЫКАЎ

БАБРУЙСК. Да кастрычніцкіх свят рабочыя-дрэваапрацоўшчыкі Бабруйска атрымаюць новы клуб Клуб пабудаван паблізу ад лесакамбіната. Кошт яго — 1.100 тысяч рублёў.

Знешняе архітэктурнае афармленне будынка вельмі прыгожае. На пярэднім плане выдзяляецца вялікая веранда. Унутраная аддзелка вельмі арыгінальная Столі распісаны рознымі арнаментамі і рысункамі. Усе драўляныя часткі (гардэробная, лесніцы, дзверы) аддзеланы пад дуб.

На абсталяванне клуба асігна... 156 тысяч рублёў Пры клубе ... вялікая зала на 600 месц са сцэ... Файе таксама мае сцэну для аркест... і эстрадных выступленняў.

Ёсць рэстаран, буфет, пакоі ... гуртковай работы. Чытальня і па... для адпачынку будуць абсталяв... мяккай мэбляй.

Вык. абавязкі адказнага рэдактара
Д. Т. ЛЕБЕДЗЕ...

Гукавы кінотэатр
„ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА“
Ад 5 лістапада
НОВЫ ГУКАВЫ МАСТАЦКІ ФІЛЬМ,
вытворчасці Ленінградскай ордэна Леніна кіностудыі «ЛЕНФІЛЬМ»
ЧАЛАВЕК З РУЖЖОМ
Сцэнарый — Н. Пагодзін.
Рэжысёр — заслуж. дзеяч мастацтваў С. Юткевіч.
Кампазітар — Д. Шастаковіч.
У ГАЛОЎНЫХ РОЛЯХ:
Ленін — засл. арт. рэсп. М. Штраух.
Сталін — М. Геловані.
Еўтушэнка — засл. арт. рэсп. ордэнаносец Б. Чыркоў.
Генерал — засл. арт. рэсп. ордэнаносец. Н. Чэркасаў.
Сібірцаў — засл. арт. рэсп. Н. Соснін.
Яго жонка — засл. арт. рэсп. С. Бірман.
Іван Шадрын — Б. Тэнін.
У файе — ВЫСТУПЛЕННЕ СІМФАНІЧНАГА АРКЕСТРА пад кір. Н. П. КЛАУСА.
Пачатак сеансаў: 5.40, 7.30, 9.15, 11 г. вечара.
Каса адкрыта з 12 гадз. дня.

З 5 лістапада
ў кінотэатры Інтэрнацыянал
НОВЫ ГУКАВЫ МАСТАЦКІ ФІЛЬМ
11 ЛІПЕНЯ
Аўтары сцэнарыя — А. Зеновін — Ю. Тарыч.
Пастаноўка заслуж. дзеяча мастацтваў — Ю. Тарыч.
Гал. аператар — С. Іваноў.
Кампазітар — В. Седоў.
ВЫТВОРЧАСЦЬ КІНОСТУДЫІ
„СОВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ“
Кінофільм «11 ліпеня» паказвае адзін з эпізодаў вялікай барацьбы беларускага народа за вызваленне совецкай радзімы ад уторгшыхся ў яе прадзелы ў 1920 годзе полчышч панскай Польшчы.
11 ліпеня — дзень вызвалення працоўных ад белапольскага ярма, дзень нацыянальнага свята Совецкай Беларусі.
Выпуск Бел. аддзялення «СОЮЗКІНОПРОКАТ».
Пачатак сеансаў: 5, 6.30, 8, 9.30, 11 гадзін вечара
Каса адкрыта з 1 гадз. дня.

БЕЛДЗЯРЖДРАМТЭАТР
5 лістапада
НЕПАКОЙНАЯ СТАРАСЦЬ
Абанемент несапраўдны.
6, 7, 8 лістапада
ПАРТЫЗАНЫ
Абанементы несапраўдны.
ПАЧАТАК ў 7 гадз 30 мін веч

Кінотэатр «Спартак»
ПОЎНАЛЕЦЦЕ

Дзіцячы кінотэатр
ГАЙЧЫ

МЕНСКАМУ МЯСАКАМБІНАТУ
патрабуюцца:
НАЧАЛЬНІК ФІНАНСАВАГА АДДЗЕЛА І СТАРШЫ БУХГАЛТАР СОЎГАСА.
Звяртацца. Чэрвеньскі тракт, Мясакамбінат, да галоўбуха.

У АДДЗЕЛ АБ'ЯЎ ЗВАНІЦЕ па тэл. № 25-384

БЕЛАРУСКАЯ КАНТОРА „ГАЛОЎТАБАК“
МАЕ Ў ПРОДАЖЫ
СІГАРЫ ленінградскай і пагарскай фабрык ад 10 кап. да 4 руб. за штуку.
ТАБАК № 5 маскоўскіх і ленінградскіх фабрык.
па цане 65 кап. за пачку ў 100 г.
1 р. 30 к. „ ў 200 г.
Гандлюючым арганізацыям — СКІДКА:
па сігарах — 5 проц..
па табаку № 5 — 6,7 проц.
Водпуск і адгрузка праводзіцца базамі «Галоўтабак» у гарадах: Менску, Віцебску, Гомелі, Магілёве, Оршы і Бабруйску ў НЕАБМЕЖАВАНАЙ КОЛЬКАСЦІ
РАБОТНІКІ ПРЫЛАЎКА за рэалізацыю сігарнай прадукцыі АТРЫМЛІВАЮЦЬ БОНУС 3 проц у гарадской сетцы і за рэалізацыю табакоў і безмундштучных папірос (сігарэт) па гарадской і сельскай сетцы — бонус 1 проц

МЕНГОРПРАМГАНДАЛЬ
ДЗІЦЯЧЫ УНІВЕРМАГ № 1
(рог Ленінскай і пляц Волі. 1-9)
ЁСЦЬ У ВЯЛІКІМ ВЫБАРЫ
ЦАЦКІ,
падарункі дзецям
да кастрычніцкіх свят
таксама ёсць вялікі выбар
ЁЛАЧНЫХ УПРЫГОЖАННЯЎ
МАГАЗІН АДКРЫТ
з 9 г. ран. да 8 г. 30 м. веч.

НАРКАМЛЕГПРОМ БССР
БЕЛСКУРАБУТТРЭСТ
ПРАДПРЫЕМСТВЫ ТРЭСТА ВЫПУСКАЮЦЬ:
СКУРУ: ХРОМАВУЮ, ПАДЭШВЕННУЮ, СПЕЛЕЧНУЮ, ЮФТАВУЮ, СЫРАМЯТНУЮ.
АБУТАК: мужчынскі, жаночы, дзіцячы...
СКУРГАЛАНТАРЭЮ: сумкі жаночыя, чамаданы, партфелі.
У гор Менску ЁСЦЬ ФАБРЫКА ІНДЫВІДУАЛЬНАГА ПАШЫВУ І СПЕЦЫЯЛІЗАВАНЫЯ АБУТКОВЫЯ МАГАЗІНЫ.

ТОИ, ХТО ГРОШЫ КЛАДЗЕ Ў АШЧАДКАСУ, МАЕ ВЫГОДЫ І ЗРУЧНАСЦЕЙ МАСУ.

14 МІЛЬЁНАЎ ПРАЦОЎНЫХ СССР
захоўваюць свае зберажэнні
ў дзяржаўных працоўных ашчадных касах.
ГЭТА—САМЫ НАДЗЕЙНЫ, ЗРУЧНЫ І ВЫГОДНЫ СПОСАБ ЗМЯШЧЭННЯ ЗБЕРАЖЭННЯЎ.
УКЛАДЧЫКАМ АШЧАДНЫХ КАС ЗАБЯСПЕЧВАЕЦЦА ПОЎНАЯ ТАЙНА І НЕДАТЫКАЛЬНАСЦЬ УКЛАДАЎ.
УКЛАД ВЫДАЕЦЦА АШЧАДНАЙ КАСАЙ ПА ПЕРШАМУ ПАТРАБАВАННЮ ЎКЛАДЧЫКА — ПОЎНАСЦЮ АБО ЧАСТКОВА, БЕЗ НІЯКІХ АБМЕЖАВАННЯЎ ВЫДАВАЕМАЙ СУМЫ.
УКЛАДЧЫК АТРЫМЛІВАЕ ДАХОД ПА СВАЙМУ ЎКЛАДУ Ў РАЗМЕРЫ ТРОХ ПРОЦАНТАЎ ГАДАВЫХ.
АШЧАДНЫЯ КАСЫ ЗНАХОДЗЯЦЦА ВА ЎСІХ ГАРАДАХ І РАЁНАХ СССР.
ПА ЖАДАННЮ ЎКЛАДЧЫКА ЯГО ЎКЛАД—ЦАЛКАМ АБО ЧАСТКОВА—МОЖА БЫЦЬ ПЕРАВЕДЗЕН З АДНОЙ АШЧАДНАЙ КАСЫ Ў ДРУГУЮ.
УКЛАДЧЫК АШЧАДНАЙ КАСЫ ЎДЗЕЛЬНІЧАЕ СВАІМІ ЗБЕРАЖЭННЯМІ Ў ФІНАНСАВАННІ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАГА БУДАЎНІЦТВА.
ЦІ СТАЛІ ВЫ ЎКЛАДЧЫКАМ АШЧАДНАЙ КАСЫ?
МЕНСКАЕ АБЛАСНОЕ ЎПРАЎЛЕННЕ ДЗЯРЖПРАЦАШЧАДКАС І ДЗЯРЖАЎНАГА КРЭДЫТА БССР.

НА ПАДСТАВЕ ПАСТАНОВЫ СНК БССР
цагельна-чарапічны трэст № 2
рэарганізаван
У БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЧАРАПІЧНЫ ТРЭСТ НКМП БССР з месцазнаходжаннем у г. ВІЦЕБСКУ.
ДЫРЭКЦЫЯ.

МЯНЯЮ КВАТЭРУ з 2 пакояў 27 кв м з усімі выгад. на большую. Звяртацца: Маскоўская, 26, кв. 31 (з 5 да 6 веч.).

МЯНЯЮ пакой, 25 м., з выгодамі (пл. Волі) на кватэру большай плошчы. Званіць па тэл. 24-708.

Выдавецтву «Звязда» патрэбны істапнікі, прыбіральшчыцы і чорнарабочыя. Звяртацца Совецкая 49, другі паверх, пакой № 1.

АДРАС РЭДАКЦЫІ І ВЫДАВЕЦТВА: Менск, Совецкая, 49. ТЭЛЕФОНЫ РЭДАКЦЫІ: ... совецкага будаўніцтва і гандлю — 22-412; прамысловага — 21-356; сельскагаспадарчага ...; заг. выдавецтвам — 21-358; аб'яў — 25-384

Ул. Галоўлітбела № К-5824. Менск, друкарня «Звязды», Совецкая, 49. К. Л. Ш.